

La il·lusió del Nadal a Caldes

20 ANYS DEL
PROJECTE AL CAMP
DELS NINOTS

EL NOM DEL VEÏNAT
DE LES MATEUES

LA XARXA DE DONES DE CALDES DE
MALAVELLA ÉS UN ESPAI DE TROBADA
ON LES DONES PODEN EXPRESSAR-SE I
INTERCANVIAR INQUIETUDS I INICIATIVES

AQUAE

Revista municipal de Caldes de Malavella, de periodicitat trimestral i amb un tiratge de 1.500 exemplars gratuïts.

4t trimestre del 2023

DIPÒSIT LEGAL:

B-35.961/01

EDITA:

Ajuntament de Caldes de Malavella
C/Vall-llobera, s/n, 17455 Caldes de Malavella

TELÈFON:

972 470 005

DIRECCIÓ:

Regidoria de Cultura de Caldes de Malavella

COORDINACIÓ:

Pat Bassa

Tel. 620 753 238

aquae@caldesdemalavella.cat

CONSELL DE REDACCIÓ:

Mercè Rossell, Pat Bassa, Feluca Díaz, Daniel Sancho, Sergi Dalemus, Martí Bosch i Antoni Mas.

HAN COL-LABORAT EN AQUEST NÚMERO:

Regina Gispert, Jennifer Costa, Mercè Barnadas, Marta Felip, Anna Llandrich, Margarida Vila, Maria Fontané, Judit Jiménez, Cesc Prat, Xènia Sancho, Sebastià Lòpez Burch, Josep Riera.

DISSENY I MAQUETACIÓ:

Xavi Amores Gabriel

TEXTOS I IMATGES:

Pat Bassa

AGRAÏMENTS:

Entitats culturals, socials, esportives, escoles, instituts i AMPES.

FOTO DE PORTADA:

David Ruedaw

CONTACTE PER SUGGERIMENTS I LLIURAMENT DE MATERIAL:

aquae@caldesdemalavella.cat

IMPRESSIÓ:

Anman Gràfiques del Vallès, SL

NOTA:

La revista Aquae no comparteix necessàriament les opinions que es publiquen en els espais dels col·laboradors o de les entitats.

HI COL-LABORA:

Diputació de Girona

RECALL FOTGRÀFIC

Reviu els millors moments!

Consulta el recull de fotografies actes més destacats dels darrers dies a Caldes: nadal i Fira de l'Aigua.

ENTREVISTA

Llegeix l'entrevista!

En aquesta edició descobriràs més sobre l'associació Xarxa de Dones i la seva tasca a Caldes.

REPORTATGE

20 anys del projecte al Camp dels Ninots

"Quan l'any 2003 vam començar els treballs d'excavació en aquest indret de Caldes, cap de nosaltres s'esperava trobar-hi un jaciment tan extraordinari"

BIBLIOTECA

Primera edició de La Carbonada

Descobreix la primera edició del Festival de literatura infantil i juvenil La Carbonada celebrat a Caldes de Malavella.

i a més

El 3 de maig

26

Commemoració dels 215 anys dels afusellaments que es van produir a Madrid i que van ser l'inici de la Guerra de la Independència Espanyola o Guerra del Francès.

Descobrim una mica més de l'Escola Benaula

30

Des de l'escola ens expliquen les visites d'experts i expertes que aporten noves mirades als alumnes.

Concix la bassa de Can Xiberta

40

El caldenc Antoni Mas ens fa descobrir i ens presenta la bellesa d'un espai local: la bassa de Can Xiberta.

Carrers i places plens de vida

SALVADOR BALLIU I TORROELLA
Alcalde i regidor comunicació

És un plaer veure com acabem un any amb tanta activitat i participació als carrers, hem celebrat una fira de l'Aigua, un 25N, la primera edició de la Carbonada amb molt d'èxit al carrer i per part dels caldens i les caldenques. Aquesta energia positiva i compromís de la població crea un ambient vibrant i inspirador. **És evident que hi ha hagut una gran implicació de la gent en les diferents activitats i esdeveniments que s'han dut a terme al llarg de l'any. Moltes gràcies!**

Ara, a mesura que ens preparem per iniciar un nou any, **podem portar amb nosaltres aquesta dinàmica positiva i les il·lusions acumulades.** És com començar una nova pàgina en un llibre, amb tot el potencial de crear noves històries, esdeveniments i èxits. **La il·lusió del nostre poble, però sobretot de la seva gent i les seves entitats, és una força increïble que pot motivar i inspirar a superar reptes i aconseguir grans fites.**

És important reconèixer i celebrar els èxits i l'activitat dels últims mesos, ja que això no només destaca els èxits individuals i col·lectius, sinó que també reforça el sentit de comunitat i cohesió del nostre poble. Aquesta col·laboració i participació són fonamentals per al creixement i el benestar de la vila en el futur.

Que aquest nou any estigui ple d'oportunitats emocionants, nous projectes i més moments d'unió i celebració. Amb la il·lusió com a guia, estem segurs que es poden assolir grans coses. El nostre objectiu, com ha estat sempre, és que el poble de Caldes continuï prosperant i creixent, i que aquest nou any sigui un altre capítol emocionant en la nostra història.

Us desitjo un any nou ple de reptes i encerts i des de l'ajuntament ens comprometem a treballar de valent amb la voluntat clara de millora de la qualitat de vida i de protecció del model de poble que tenim: un poble viu marcat per la seva gent i les seves associacions.

19a Fira de l'Aigua i el Benestar de Caldes

El primer dia del mes d'octubre es va celebrar la dinovena Fira de l'Aigua, una fira sorprenent, que va recórrer els orígens de Caldes, de l'època romana, l'auge de la balneoteràpia de l'època del modernisme, i fins a l'actualitat.

Un autèntic brollador d'activitats : visites guiades, espais lúdics infantils, espectacles, mercat d'artesanania, gastronomia... Per a tots els públics!

Èxit de la primera edició de La Carbonada

Enguany s'ha celebrat la primera edició de La Carbonada, un projecte desenvolupat amb molta il·lusió des de la Biblioteca Municipal, l'Àrea de Cultura i l'Àrea de Joventut, amb un programació per a públic familiar i professionals de la literatura infantil i juvenil. La Carbonada ha estat un Festival de Literatura Juvenil dedicat a Joaquim Carbó, escriptor nascut a Caldes l'any 1932, fundador i col·laborador de la revista Cavall Fort. L'objectiu d'aquesta primera edició va ser reivindicar la literatura feta per i per a joves en tots els formats per tal de conèixer-la i difondre-la des del mateix poble on va néixer un dels seus màxims exponents.

Caldes de Malavella ja disposa d'un mural de Pilarín Bayés

Pilarín Bayés, acompanyada de l'Alcalde, Salvador Balliu, va inaugurar el passat 28 d'octubre el mural dedicat a Caldes que es troba al Parc de la Font de la Vaca. En el mural, de 8 metres de llargada i 2 d'alçada, hi ha representat els elements més emblemàtics de la vila, el paisatge, les entitats i la seva gent.

Aquest mural recrea Caldes de Malavella, la seva història, la seva arquitectura, les seves tradicions, i sobretot, la seva gent, una germanor de tot un poble, unit, divers i ric en cultura, esport, història...

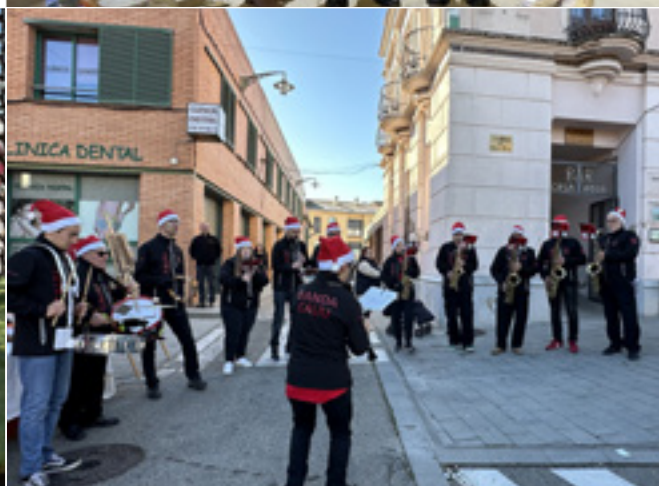

Un Nadal ple d'il·lusió

Enguany han arribat, com cada any, les festes de Nadal al municipi plenes d'activitats per a fer en família. Durant tot el mes de desembre Caldes de Malavella ha viscut un mes ple d'activitats marcades per les festes nadalenques, la solidaritat i les tradicions locals. Des de l'encesa de llums del dia 2 de desembre, passant per la fira de Nadal, el JAN i la cavalcada de reis... els veïns i veïnes de Caldes de Malavella han pogut gaudir d'aquestes celebracions. La màgia de Nadal ha omplert d'il·lusió i somriures, creant records inoblidables per a tots els veïns i veïnes de Caldes. Aquí us deixem el conjunt de fotos d'uns dies màgics!

Els Ninots de Caldes de Malavella

Des de 2010, el darrer dissabte de cada mes Caldes de Malavella celebra la festa de la "Mala Vella" que commemora la llegenda segons la qual hi havia una mítica senyora feudal perversa, cruel i misteriosa, que vivia en un indret màgic entre on ara hi ha l'ermita de Sant Maurici i el castell del mateix nom¹.

TEXT > DOLORS BRAMON

Havia fet un pacte amb el diable i cada dia s'havia de menjar el cor d'un nen petit, menja que li proporcionava el seu servent, que agafava els pobres minyons i els tirava en aigua bullent. Un dia arribà al poble el jove Maurici buscant feina i va descobrir el terrible secret de la bruixa feudal que atemoriria les famílies i el infants caldens. La malvada bruixa fou expulsada del poble; ella va dir que tornaria i, ara, cada any se l'expulsa de nou. Naturalment, es creu que el nom de Malavella que acompanya el topònim de Caldes recorda el terrible esdeveniment.

D'altra banda, a Caldes hi ha un jaciment prehistòric del quaternari, de morfologia volcànica avui poc definida a causa de l'erosió que ha sofert el seu con original, que rep

el nom de Puig de les Ànimes. Es caracteritza per tenir silicificacions, en concret òpal, que al créixer generen formes arronyonades diverses, anomenades menilites, conegudes popularment com a *ninots*². Els caldens collien els de formes més curioses i la imaginació jugava el seu paper. Això ha fet que l'indret sigui també conegut popularment per el "Camp dels Ninots". Els ninots en qüestió, van ser identificats com a nòduls d'òpal originats per l'àcid carbònic que, brollant de la font termal, deixava precipitar la calç, per l'enginyer de mines Lluís Marià Vidal (1842-1922).

L'historiador i filòleg hel·lenista Balari i Jovany (1844-1904) suggerí³ que *Malavella* ve de *Mala Abe-lla*, "nom que al·ludiria a una roca

de travertí o pedra tosca (o turo), que ell creia veure en el Puig de les Ànimes [...] comparable [...] a una penya cosida de foradets, com bresca d'abelles". Joan Coromines rebutjà aquesta teoria i s'inclinà per una etimologia "*Maravella* (Balnea Mirabilia) que es devia canviar per Malavella en anar-s'hi repetint una llegenda o rondalles de dones que, aplicant-ne les aigües operaven cures meravelloses; però en tornar-se velles i pobres, aquelles saberudes, i fent coses menys lícites, acabaven amb fama de màgia o bruixeria. Així, estrebant-se una cosa amb l'altra, Meravella es consolidà en forma de Malavella"⁴.

De fet, però, el mateix Coromines en l'article dedicat a "Abella"⁵ admet que el nom de l'insecte intervé

1. Entre d'altres, han tingut aquest honor Núria Feliu, Pilarín Bayès, Teresa Gimpera, Mari Pau Huguet i Marina Rossell.
2. M. VEHI, A. PUJADAS, C. ROQUÉ, I L. PALLÍ, *Un edifici volcànic inèdit a Caldes de Malavella (la Selva, Girona): el Volcà del Camp dels Ninots*. 11a ed. Centre d'Estudis Selvatans, 1999, pp. 45-72.
3. JOSEP BALARI I JOVANY, *Orígenes històrics de Catalunya*, Barcelona, Establecimiento Tipográfico de Hijos de Jaime Jepús, 1899, pp. 52-53.
4. JOAN COROMINES I VIGNEAUX, *Onomasticon Cataloniae*, Curial-La Caixa, vol. V, Barcelona 1996, s.v. Malavella, Caldes de-.
5. JOAN COROMINES I VIGNEAUX, *Onomasticon Cataloniae*, id., vol. II, 1994, s.v. Abella.
6. JUAN R. LEJARZA, "La ciutat perduda de Malatosquer entre Olot i les Preses a la Garrotxa", Argelaguer (Garrotxa), 2016.

tic mas entre Abella i La Roca), Sant Esteve de Perabella, antic monestir d'origen pre-carolingi i altres petits topònims del Pallars.

D'altra banda, per a terrenys de morfologia volcànica, que han pogut donar volums de formes curioses, tenim el compost Malatosquer, Bosc de Tosca, o Bora Tosca, bosc prop d'Olot, que és un terreny pedregós, format per un corrent de lava porosa. En el seu terme figuren una seixantena de protuberàncies, generalment en forma de túmul, algunes de basalt compacte i, la majoria, de putzolanes de diferents colors, bombes volcàniques i conglomerats làvics. A la Garrotxa s'anomenen tossols i tenen d'una alçària entre cinc i trenta metres. Com que el sol té el mateix origen, també es troben aquests tossals a la Fageda d'En Jordà.⁶

Acabem de veure un altre cas en que

el primer element del compost és el terme "mala" que al·ludeix a un tipus de terreny. No pretenc corregir el gran mestre de l'etimologia, però sí assenyalar que ell mateix canvia d'opinió en el cas de la Malavella de Caldes i explicar que la meua primera reacció, en arribar a la població i veure un cartell que anunciava el "Camp dels Ninots", vaig pensar que, una vegada més, s'havia de relacionar el lloc amb les abelles, o millor dit, amb les formes de les bresques dels ruscs.

Actualment, la mainada de Caldes ja no troba ninots al camp del seu nom, però tant de bo que aquests útils himenòpters es salvin del perill de desaparició dels que els biòlegs ens estan advertint.

Dolors BRAMON
Prof. Emèrita de la UB
Membre Emèrit de l'IEC
Creu de Sant Jordi, 2023

en la toponímia de "paratges tots més o menys penyalosos on les roques apareixen amb múltiples foradets, o covetes o secs i badalucs; a la manera de les bresques dels ruscs d'abelles". Inclou els casos d'Abella de la Conca, la Vilabèlla (gran i an-

20 anys del projecte al Camp dels Ninots

Encara recordem com si fos ahir quan vam trobar una caixa de sabates plena d'ossos procedents del Camp dels Ninots al laboratori d'arqueologia de la Universitat de Girona (UdG). Durant aquell temps (fa més de 20 anys!) estàvem en fase de formació, acabant la nostra carrera. Quan vam preguntar per la procedència d'aquesta caixa, se'ns va dir que l'havia portat la Montserrat Vehí, geòloga de Caldes. Resulta que la Montse havia trobat casualment aquests ossos fent uns treballs geològics en el rebaix de l'antiga Fàbrica Mas (on avui hi ha el centre comercial de l'entrada del poble). Per sort, es va prendre la molèstia de guardar-los i portar-los als experts de la UdG per tal que els poguessin estudiar.

TEXT > BRUNO GÓMEZ DE SOLER I GERARD CAMPENY, INVESTIGADORS DE L'IPHES-CERCA I CODIRECTORS DEL CAMP DELS NINOTS

El cert és que el contingut d'aquella caixa ens va despertar molt d'interès i vam voler saber més coses de la seva procedència. Es donava el cas que feia anys que col·laboràvem en excavacions repartides per diferents indrets de les comarques de Girona, a la recerca de restes arqueològiques corresponents a les poblacions del Paleolític. Probablement no és prou coneguda o suficientment valorada la importància que té aquest territori, i molt especialment la comarca de la Selva, per a l'arqueologia prehistòrica catalana. La ingent tasca de prospecció i excavació que van realitzar els membres de l'Associació Arqueològica de Girona (especialment a la dècada dels 70s del segle passat) va permetre posar al descobert desenes d'estacions paleolítiques i recuperar centenars d'eines de pedra fabricades pels pri-

mers pobladors d'aquest territori en un moment que, fins i tot, la seva pròpia existència estava en qüestió. Però el principal problema que presenten la major part d'aquests jaciments és que pràcticament tots es troben en superfície i només aporten eines de pedra, sense restes de fauna, com a material arqueològic. En aquell moment vam pensar amb la importància del contingut d'aquella caixa de sabates. El Camp dels Ninots podria ser un dels pocs jaciments prehistòrics de la comarca de la Selva en estratigrafia i amb restes també d'animals. Hi vam estar donant unes quantes voltes fins que, un temps després, i ja des de la Universitat Rovira i Virgili, vam decidir engagar un petit projecte de recerca que ens permetés fer una intervenció al Camp dels Ninots. Així ho vam plantejar als propietaris dels

terrenys, a l'Ajuntament de Caldes de Malavella i al departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, els quals van acceptar de bon grat la iniciativa.

Finalment, l'1 de juny del 2003 vam aconseguir tirar endavant la primera campanya d'excavació al Camp dels Ninots, realitzant una sèrie de sondejos mecànics i manuals a la part nord del jaciment, als anomenats sector de Can Cateura i sector de Can Pol. Amb tota la il·lusió, però també amb tot el desconeixement, vam estar tres setmanes treballant de valent juntament amb un equip de companys i amics també arqueòlegs. El cert és que els resultats finals d'aquesta primera intervenció no van ser massa fructífers, si tenim en compte que només vam recuperar alguns ossos aïllats i algu-

nes restes paleobotàniques. Però sí que ens va servir per poder tenir un primer contacte i una visió general de la dinàmica geològica del lloc. Malgrat aquests resultats, l'any 2004 vam decidir tornar-ho a provar. En aquest cas, però, al costat oposat, al sector de Ca n'Argilera, a prop de la casa de Can Tranquil. I aquesta vegada sí que vam tenir sort. I tant que en vam tenir! Al cap de pocs dies de començar els treballs vam veure una sèrie d'ossos que sobresortien de la paret del forat que havíem fet. Al descobrir-ho, vam veure que es tractava de l'esquelet sencer i en connexió anatòmica d'un gran bòvid.

Les setmanes següents van ser intenses; els treballs de laboratori es van centrar en analitzar les restes i la conclusió van ser d'allò més impactant. Es tractava d'un bòvid extingit i molt més antic del que ens podíem imaginar: al voltant dels 3,5 milions d'anys!

Per ser sincers del tot, la sensació que ens van despertar els resultats d'aquest estudi va ser una mica contradictoris: per una banda, decebuts, ja que es tractaven d'unes restes massa antigues pel que esperàvem trobar i, per tant, anul·laven les nostres esperances de trobar

restes arqueològiques del paleolític. Però, per altra banda, contents d'haver posat al descobert un material paleontològic tant singular i tant especial. Davant d'aquesta dicotomia, vam decidir continuar amb la recerca un temps més. Sens dubte, va ser una de les millors decisions que podríem prendre.

Sense adonar-nos-en han passat més de vint anys des d'aquella primera campanya d'excavació i el jaciment ens ha anat regalant una sorpresa rere l'altra. No som capaços de descriure aquí la gran quantitat d'experiències tant especials que hem viscut durant tots aquests anys i esperem que en siguin molts més. Avui, el jaciment del Camp dels Ninots és un jaciment únic a Ca-

talunya, i un dels pocs jaciments d'Europa que proporcionen una informació tant precisa de com era el nostre entorn fa més 3 milions d'anys, justament en el moment de transició entre un clima subtropical i el clima mediterrani actual. Són molt pocs els jaciments que permeten als investigadors tenir una fotografia del passat amb una resolució i definició tan acurades. Des d'aquell primer esquelet del 2004 hem trobat desenes d'esquelets de grans vertebrats (bòvids, rinoceronts i tapirs) i centenars de restes de petits vertebrats (aus, amfibis, rèptils i peixos), la gran majoria sencers i en un estat de conservació excepcional. També són extraordinàriament abundants les restes paleobotàniques (empremtes de fulles, fruits, troncs, etc.) que hem anat documentant i recuperant al llarg d'aquests 20 anys de treball continuat.

Aquesta diversitat, singularitat i excepcionalitat de les restes recuperades van motivar a la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Caldes de Calonge a declarar el Camp dels Ninots com a Bé Cultural d'Interès Nacional, per tal de garantir-ne la seva protecció i difusió per part de les generacions presents i futures. Podríem dir que aquesta és una de les fites importants aconseguides al llarg de tots aquests anys i de la qual en sentim més orgullosos.

Des de llavors i fins a l'actualitat hem aconseguit amb la col·laboració sempre de l'ens municipal i de les principals autoritats, a més de la mencionada protecció del jaciment pel Parlament de Catalunya l'any 2015, consolidar el projecte de recerca amb els Projectes Quadriennals de Recerca de la Generalitat de Catalunya (2014-actualitat), crear un itinerari interpretatiu pel Camp dels Ninots (2017) i un centre d'interpretació a la vila de Caldes de Malavella (2019).

Ara bé, tota la feina feta al llarg d'aquests 20 anys de recerca no hauria sigut possible sense la dedicació i l'esforç de moltíssima gent a la qual volem agrair profundament des d'aquestes ratlles. En primer lloc al conjunt de professionals que conformen l'equip de recerca del Camp dels Ninots. Un equip de més de 30 persones, procedents de més de 15 universitats i centres de recerca nacionals i internacionals, que aborden la informació que proporciona el jaciment des de tots els àmbits de

les Ciències de la Vida i de la Terra (geologia, paleontologia, vulcanologia, geofísica, paleobotànica, etc.). També volem agrair als més de 250 professionals i estudiants que han participat de manera altruista durant les campanyes d'excavació de camp, dedicant el seu temps i esforç amb tantes ganes i il·lusió.

També volem donar les gràcies a tots els equips de govern i els serveis tècnics de l'Ajuntament de Caldes de Malavella que ens han recolzat i donat suport logístic i econòmic durant els treballs d'excavació, i que han confiat amb nosaltres per a la promoció d'infraestructures museogràfiques i interpretatives per tal de fer accessible el patrimoni del Camp dels Ninots tant a la comunitat educativa com a la societat en general. Però si hi ha un grup de persones a les quals hem d'agrair profundament el recolzament i gratitud durant tots aquests anys és, sens dubte, a les famílies propietàries dels terrenys del Camp dels Ninots. Sense el seu permís a l'hora

de deixar-nos entrar a casa seva i sense la seva confiança dipositada amb nosaltres, res de tot això hauria sigut possible. En aquest sentit, tenim un record molt especial de l'Anna Esteve i Miquel i des d'aquí enviem el nostre condol a la família i amics.

Certament, quan l'any 2003 vam començar els treballs d'excavació en aquest indret de Caldes, cap de nosaltres s'esperava trobar-hi un jaciment tan extraordinari; i encara menys ens imaginàvem que vint anys després els treballs continuarien amb tanta intensitat. Enrere han quedat aquells primers anys en què un grup reduït de joves arqueòlegs, carregats d'entusiasme i d'il·lusió, vàrem decidir començar aquesta aventura sense esperar res a canvi i sense saber què ens trobaríem. Si ens pregunteu cap on pensem que arribarà la recerca en aquest jaciment, tenim clar que cap a un projecte internacional que donarà a Caldes de Malavella veu i prestigi arreu del món.

Casa en venda a Caldes de Malavella

Can Sola Gros (Caldes de Malavella)

REF.: C010308

160.000 €

¡Ha baixat 20.000 €!

Casa en venda a Caldes de Malavella

La Granja (Caldes de Malavella)

REF.: C010122

330.000 €

¡Ha baixat 20.000 €!

Casa unifamiliar en venda a Caldes de Malavella

Caldes Poble (Caldes de Malavella)

REF.: C010175

270.000 €

¡Ha baixat 20.000 €!

Pis en venda a Caldes de Malavella

Caldes de Malavella

REF.: C10091

110.000 €

El nom del veïnat de les Mateues

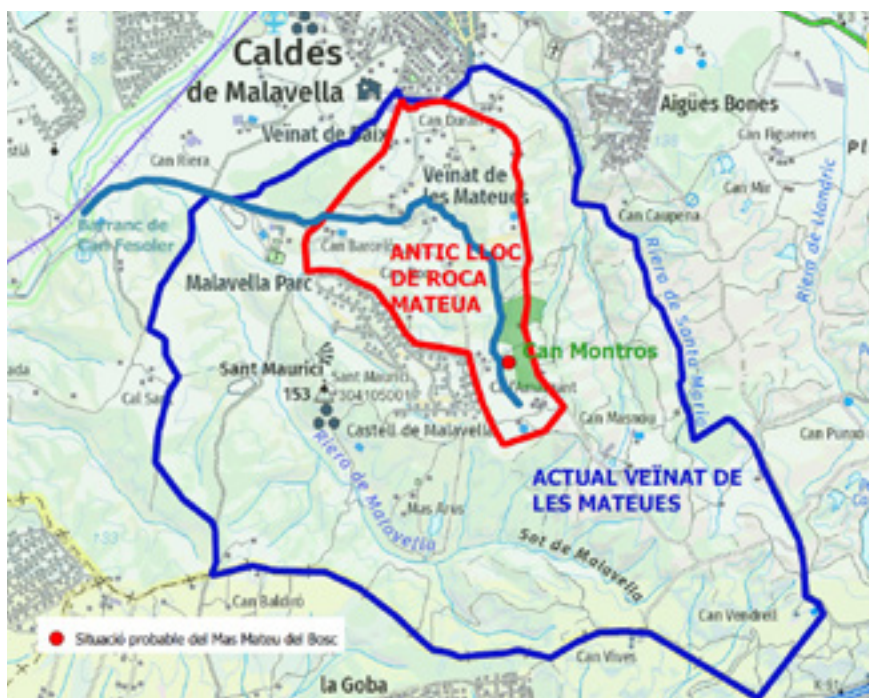
El municipi de Caldes de Malavella està dividit en tres parròquies històriques, la de Sant Esteve de Caldes i les dels dos agregats rurals de Sant Seclina i Sant Mateu de Franciac. Al llarg dels temps, tot i que sempre han format part de la batllia de Caldes aquestes dues parròquies han tingut episodis d'una independència quasi total i a principis del segle XIX, fins i tot es constituïren en municipis independents.

TEXT > MARC MARTÍNEZ

Dins la parròquia de Caldes, però, el territori s'ha dividit tradicionalment en veïnats on s'agrupaven els diferents masos. En aquests moments són quatre: el *veïnat de Dalt* (durant molt temps anomenat de Mont), el *de Baix*, el *d'Israel* i el de *les Mateues*.

Cal dir, però que durant l'edat mitjana el nombre de veïnats era molt més gran, per exemple el *veïnat de Baix* estava dividit en els *d'Aiguabona*, el sector de Can Riera i Can Salom, *Vilarnau*, la part central de Sant Sebastià, i el sector més proper a Sils que en els documents a vegades ho anomena amb els noms dels veïnats més propers d'aquesta parròquia veïna: *la Barceloneta* o *la Granota*.

Però un dels veïnats més típics és el de *les Mateues*, a les *Mateues* no hi ha grans cases pairals ni grans finques, ans al contrari. Sobretot la part més propera a la vila està farcida de petites peces de terra (la banda propera al terme de Vidreres té una dinàmica diferent i segurament formava part antigament d'un altre veïnat, el de *Bossegalls*). En aquestes peces a vegades hi ha una petita casa de pagès construïda o molt

sovint pertanyen a alguna altra casa del voltant o a d'altres de la vila que hi tenen el seu tros de bosc o camp. Aquestes petites propietats tradicionalment, i per analogia amb el veïnat, s'han anomenat *mateua* i trobem que a Caldes aquesta paraula podríem dir autòctona, ha passat a ser sinònim de peça petita de terra. Les característiques d'aquest veïnat el fan singular, però no únic, si analitzem els municipis del voltant, podem veure com molts d'ells tenen zones semblants. Per exemple a Vidreres, la zona entre la vila i el terme de Caldes és anomenada *Veïnat de les Bòries*. En aquest veïnat del municipi veï també hi trobem multitud de petites peces moltes d'elles amb petites cases de pagès, la majoria d'aquestes peces provenen de subestabliments de terres de l'antic mas Serra portades a terme pels senyors de Cartellà entre el 1728 i el 1778. La meva àvia, que tot i ser de Tossa provenia per línia materna de Can Tuixó d'aquest veïnat, deia que tant *les Bòries* com *les Mateues* eren els *veïnats de la fam*, la terra era magre i les propietats massa petites perquè els masos poguessin pros-

perar gaire. Un altre exemple de característiques similars és el *veïnat de Pocafarina* de Llagostera, el nom mateix ja el defineix.

Però quan sorgeix el nom de *les Mateues* i d'on prové? Es fa difícil de saber; en els documents antics es troben molts noms dels veïnats de Caldes, la majoria de masos el nom de la casa sempre va acompanyat del nom del veïnat per així poder-lo distingir d'un altre mas del mateix nom situat en un altre lloc. Això encara passa ara i per exemple distingim el *mas Artau de les Mateues* del mas Artau del Veïnat de Dalt popularment dit ca l'*Artau de Benaula*¹. Però això de *les Mateues* no ho hem localitzat fins al segle XVIII. Això no vol dir que el seu origen no sigui més antic, però ben segur que tant antic com els altres no és.

En el *llevador de les rendes que lo Exm. Sor. Marquès de Aitona i de Cogolludo rep en lo terme de la vila de Caldes de Malavella* que data del 1737 i que es conserva a l'Arxiu Comarcal de la Selva (Fons Capdevila) trobem molts caldens que capbreven diferents peces de terra situades en "lo lloch anomenat *las Rocas Ma-*

Roques de grans dimensions que es troben prop del barranc de Can Fasolé, en el bosc de darrera la granja d'en Roc.

de dit Francesch Monrós”.

Encara que no ho sembli aquesta descripció ens porta molta informació ja que els honors d'en Francesc Monrós els podem situar a la perfecció sobre el terreny. Encara ara, ran el camí de *les Mateues*, trobem la casa en runes de *can Monrós*, el capbreu d'en Francesc ens situa perfectament les dues peces de terra que encara avui conformen la finca de *can Monrós*, una a l'est d'aquest camí, on hi ha situada la casa, i una altra de petita a l'est, just al nord on hi havia situada la casa de *can Solà Vell* que el mateix capbreu declara en Josep Solà.

Per tant, en aquest indret que hem pogut localitzar al sud-oest de *can Monrós* i entre aquesta casa i *ca l'Artau*, devia haver existit antigament una casa anomenada *Mas Mateu* de la qual prenen nom unes roques i a la vegada el torrent que hi neix a prop.

Ja en un document del 23 maig 1553, en concret, la venda d'una terra erma de 5 vessanes situat entre *can Llop* i *Can Riera*, ens diu que afronta a tramuntana *part mitjançant una riera que ve del mas Matheu i part en honor d'en Llop de Caldes, riera mitjançant. 2*

De moment no hem trobat més referències d'aquest *mas Mateu*, però gràcies als treballs d'en Lluís Sales3 sí que trobem documentats alguns dels seus possibles propietaris. Per

teuas” o simplement “*las Mateuas*”. Alguns també, quan descriuen les seves finques, ens diuen que afronten amb el “*torrent de Roca Mateua*”. En concret trobem 15 capbreuacions que ens parlen de l'indret de *Roques Mateues* o *Roca Mateua* i 6 que ja fan servir el nom actual de *les Mateues*.

Per aquestes mateixes afrontacions i pel nom d'alguns dels caldencs que les declaren podem identificar algunes de les peces que estan situades entre els actuals camins de *les Mateues* a l'est i de *Vidreres* o de *Sant Maurici* a l'oest i delimitat al sud més a menys pel barranc de *can Ramon Pla*, és a dir, l'actual urbanització de *Malavella Park*. Per tant, el nom de *les Mateues* deu tenir l'origen en unes roques properes a un torrent d'aquest indret que no pot ser cap altre que el que actualment s'anomena *barranc de cal Fasoler*.

Buscant pel terreny i amb l'ajuda de l'Isidre Artau hem localitzat un conjunt de 4 roques de grans dimensions al mig del bosc de darrera la granja d'en Roc i en un punt proper al torrent però més enlairat. Aquestes roques ben bé podrien haver donat nom a tot l'indret, ja que es tracta de quatre grans roques de formes arrodonides, la més gran de les quals té unes dimensions superiors als 2

metres d'alçada per 3 de llargada molt típiques de formacions granítiques dels massissos de les Gavarres o l'Ardenya, però que en el terme de *Caldes* no tenim constància que existeixin en cap altre indret.

Però com és que es deien així? En el mateix llevador de rendes podem trobar-hi una possible resposta. En la pàgina 159 Joan Barceló i Colomer, en altres capbreuacions parla dels *conjugues Barceló-Colomer* o de *Rosa Albanell i Colomer* que deu ser la seva vídua, declara: “*tenir per Sa Exa. tota aquella peça de terra boscosa situada en lo terme de dita vila de Caldes, y en lo lloch anomenat lo Mas Matheu de tinguda de tres vessanes poch més o menos, afrontant a Solixent en honor de Francesch Monrós, a Migdia en honor de Joan Anglada i Morell (en altres llocs parla d'Elisabet Anglada, déu ser la seva muller), a Ponent en honor de Eudalt Ruhí y a Tramuntana en honor*

Imatge actual de *can Monrós* menjada per les hores i l'abandó.

Imatge de finals dels anys 50 de can Masnou, al veïnat de les Mateues, amb un aspecte semblant a com devien ser les primeres barraques construïdes en aquest veïnat i que donaren origen a les diferents cases (APCM, Fons Mossèn Josep Bars).

exemple, trobem en *Bernat Mateu* que exerceix diferents càrrecs a la cort jurisdiccional de la vila com: saig4 de 1334 a 1336 i de 1338 a 1341, lloctinent del batlle de 1336 a 1338 i, finalment, batlle de 1342 a 1345. Uns anys més tard, entre 1360 i 1375, trobem en *Pere Mateu del Bosc*, segurament un seu descendent, com a protagonista de diferents contractes registrats a la notaria de Caldes.

L'Isidre Artau no ha tingut mai coneixement que en aquest indret que ell anomena *la Morella de l'Artau* hi hagués hagut mai cap casa avui desapareguda com tantes d'altres que ens ha situat en el mapa que adjuntem i que desconexíem completament. Però el que si recorda l'Isidre és que aquí hi havia hagut un pou antic, avui colgat de pedres, que podria molt ben ser el pou del *Mas Mateu*. Així i tot, és ben normal, les cases desaparegudes que localitzem en el mapa apareixen a partir del segle XVII o XVIII i s'abandonen a finals del XIX o principis del XX i, en canvi el *Mas Mateu del Bosc* deu desaparèixer uns 400 anys abans, cap al segle XV, ja que els Mateu els deixem de trobar a la documentació i aquesta família caldenca es deu extingir com passa amb tantes d'altres durant tota l'edat mitjana a causa de les epidèmies i mortaldats. Temps

després la finca es va segregar en petites porcions i establint a petits pagesos i jornalers que viuen a la vila o s'hi construeixen una barraca per, com diuen els documents, fer-hi *sa habitació*.

El mateix llevador de rendes només ens parla un cop d'una casa dins una d'aquestes peces i en canvi en tres d'altres ens parla de barraques. Aquestes barraques deuen ser el precedent de moltes de les cases del veïnat i, fins i tot en algun moment, tota aquesta zona devia ser coneguda com el *veïnat de Barraques*. Així ho trobem en l'únic llibre de testaments de la parròquia de Caldes que es conserva tot i que també hi trobem diverses vegades el nom de *les Mateues*. Per exemple, el 1726 trobem el testament d'Anna Maria Martí, muller de Salvi Miró, pagès del veïnat de Barraques de Caldes.

Però no tot el *veïnat de les Mateues* prové de la segregació de l'antic mas Mateu, en els documents del segle XVIII veiem com tota la part est del camí de les Mateues les peces de terra (Can Galudis, Cal Ros, Can Tomaset...) provenen de segregacions de l'antic mas Rabassa, ara Rufí, les més al sud (mas Arús o can Cuixes-blanques), de parts del mas Vives, o les de l'Oest (Can Ramon Pla), de segregacions del mas Llop. Per tant, la zona situada al centre i més parcel·lada és la que donà nom a tot el veïnat i tot i que encara hi quedin força cases de pagès, moltes van desaparèixer fa més de 100 anys i només perduren en la memòria de molt pocs.

NOTES:

1. Antigament, encara existia un tercer mas anomenat Artau, el mas Artau del Bosc, ara anomenat can Senalla pel motiu d'un dels seus propietaris que sempre baixava al poble amb un barret de palla d'ala ampla tant gros que semblava una senalla.

2. Venda a Carta de Gràcia feta per Cebrià Pradell a Baldiri Carbonell el 23 maig 1553 (APCS. NÚM. 80. MAS PLA D'ESCLET).

3. Lluís Sales i Favà; "Crèdit privat i morositat a la Catalunya Baix Medieval; Baronia de Llagostera 1330-1395", Anejos del Anuario de Estudios Medievales, CSIC (2022), "*Custodiar, pasturar i engreixar. Els inicis de la ramaderia comercial al massís de les Gavarres (s.XIV)*", XXVIè premi Joan Xirgo, Consorci de les Gavarres (2016) o "*La difusió del crèdit privat a llarg termini: els violaris i els censals morts al nord-est català. El cas de la baronia de Llagostera, 1330-1400*", Beca d'Investigació en Ciències Socials i Humanes del Patronat Francesc Eiximenis (2012).

4. Els saigs eren els agents de la cort i entre les seves funcions hi havia les d'informar els afectats per alguna resolució, declarar embargaments, capturar delinqüents o estimar els objectes que havien de ser venuts en subhasta pública. A vegades aquesta feina els podia exposar a riscos, per exemple, el 1346, en Guillem Aluat i en Guillem Bosc van anar fins a la casa d'en Domènec Martorell de Franciac a arrestar-lo i van ser rebuts a cops d'espasa. Els saigs acabarien cobrant 20 sous com a compensació (Sales, 2022).

AGRAÏMENTS:

Sense l'Isidre Artau i l'Esteve Vendrell aquest article no hauria estat possible, la seva memòria envejable i el seu coneixement del veïnat ens han permès localitzar les *Roques Mateues* i tot un seguit de cases desaparegudes que hem pogut posar en el mapa i que gràcies a això el seu record podrà perdurar.

Així mateix, agrair a en Josep Formiga tota la informació del veïnat de les Bòries de Vidreres i a en Joaquim Mundet els documents referents al Mas Llop.

T'agradaria generar la teva pròpia electricitat i no dependre 100% de les companyies elèctriques?

Milers d'habitatges i negocis es beneficien de l'estalvi a la factura de la llum amb les instal·lacions fotovoltaïques.

Vols saber quan pots estalviar amb una instal·lació d'autoconsum per la teva llar o nau industrial?

Posa't en contacte amb nosaltres i et realitzarem l'estudi gratuït:

comercial@mateunierga.com | + 34 675 056 119

PRINCIPALS AVANTATGES:

- Reducció de la teva factura
- Compensació en la teva factura de llum per l'excedent no consumit.
- Bonificació del IBI de fins a un 50% (Segons localitat)
- Realitzem el projecte
- Realitzem el tràmit i seguiment.
- Assessorament personalitzat
- Instal·lació de plaques solars i manteniment

La Xarxa de dones de Caldes de Malavella és un espai de trobada on les dones poden expressar-se i intercanviar inquietuds i iniciatives

- Fem tot el que podem i treballam perquè s'apliquin els plans d'igualtat municipals que existeixen i pel bon funcionament del Consell d'Igualtat Municipal
- Hi ha molts aspectes a treballar i a seguir lluitant
- Tenim les portes obertes a tothom, perquè com més gent siguem més capacitat i més força per fer coses tindrem
- Treballem molt per fer la difusió i hem aconseguit activitats amb molta bona acollida
- No hi ha igualtat plena. Encara s'ha de treballar molt.

L'Àngela, la Toñi i la Montse ens expliquem què és l'associació de dones de Caldes de Malavella.

Des de quan existeix l'associació?

Ens vam constituir l'any 2007. Ben bé a l'inici de l'any perquè ja a finals de l'any 2006 vam començar a tramitar tota la paperassa.

Quin va ser el primer pas?

L'any 2007 vam fer una presentació de l'associació i dels objectius d'aquesta, i vam demanar a l'Ajuntament que se'ns reconegués com a entitat d'interès municipal. Cosa que ens va permetre poder demanar subvencions i el fet que ens facilitessin locals.

I com va ser l'arrencada del projecte?

Vam començar 8 dones voluntàries amb la finalitat de fer coses per les dones en el poble. Fins i tot en un

primer moment, vam ser les mateixes dones que vam fer una aportació de diners, a nivell personal, per poder portar a terme les primeres activitats.

En un primer moment, també ens vam apropar a l'Institut de la Dona, i durant 5 o 6 anys també vam demanar subvenció aquest ens, i ens la van atorgar. Tot i que la crisi del 2012 va fer que deixéssim de rebre aquest ajut de la Generalitat durant dos anys. Actualment no la demanem.

Quina és la vostra finalitat?

Som una associació sense ànim de lucre que tenim per objectiu crear un espai de trobada on les dones puguem expressar i intercanviar les nostres inquietuds i iniciatives. A més d'un espai per oferir informació i suport a les dones que ho necessitin. També vol ser un espai per denunciar públicament la pro-

blemàtica de les dones.

I ho compliu?

Sí, som un punt de trobada entre les dones de Caldes per poder compartir experiències i preocupacions. I sensibilitzar-nos nosaltres i conscienciar a tota la població de la problemàtica de les dones. De fet, just aquest punt és segurament del que més orgulloses estem perquè amb totes les nostres activitats d'aquests més de 15 anys, hem arribat a un sector de la població i a fer públiques diverses problemàtiques de la dona.

Com us organitzeu?

Un cop a l'any celebrem l'assemblea de sòcies, on fem una proposta d'activitats, i recollim les aportacions que ens fan.

I un cop al mes les de la junta ens trobem per tal de gestionar les activitats a realitzar.

I econòmicament?

Podem fer activitats, gràcies a l'aportació de les quotes de les sòcies i de la petita subvenció de l'Ajuntament

Cal remarcar que som una entitat molt austera, que gastem allò que tenim, aconseguint un gran gruix d'activitats. En un primer moment, no es cobrava quota, al cap d'uns anys es va decidir fer una quota

anual de 6 euros. Ara són 10 euros anuals per domiciliació bancària.

I envers les dones? Què heu fet?

Durant tota la nostra trajectòria hem intentat informar i donar suport a les dones que ho necessiten. Durant uns quants anys, un dia a la setmana, i a través de Serveis Socials, vam tenir un espai per ajudar i acompanyar a les persones que ho necessitaven. I fins i tot, també vam fer un procés d'acompanyament de socialització a dones de Caldes. És un tema que volem recuperar un cop passada la pandèmia de la Covid i que ja estem treballant amb serveis socials.

I en els casos de les dones maltractades?

Hem col·laborat amb el SIAD (servei d'informació i atenció a les dones) i vam reclamar en el seu moment que en comptes que les dones haguessin de desplaçar-se a Santa Coloma, perquè hi havia moltes dones que no tenien transport, poguessin rebre el servei al nostre poble. Cal destacar, que aquest servei funciona molt bé per les grans professionals que hi ha i per l'esforç constant de millora del servei, l'atenció, l'horari...

Quines activitats heu fet i dedica-

des a qui?

La veritat és que hem fet moltes activitats dirigides a tothom, però especialment a les dones. Xerrades al voltant del cicle menstrual, alimentació saludable, càncer, salut mental, sexualitat, mort digne i últimes voluntats i el dol, plantes remeiers, envelliment de gent gran... També hem fet tallers al voltant de l'autoestima i emocions, creixement personal, art teràpia i altres. I tallers més pràctics de com fer sabons, reciclatge de l'oli, de cremes... i fins i tot treballs de pintura sobre seda.

I no ens podem oblidar de la nostra programació de teatre i de cinema que ha estat molt important, sempre girant al voltant de la dona i les seves problemàtiques, amb molt d'èxit. I fins i tot alguna sortida i caminades.

També heu organitzat cursos de temporada determinada ?

Si hem fet cursos que han durat algunes setmanes com de country, dansa del ventre, defensa personal, hipopressius, massatge infantil, tribu de mares i, cercle de dones i també alguna exposició.

Com feu la programació anual?

Sempre aprofitem les aportacions de les dones de Caldes per fer tallers sobre els seus coneixements. Estem

obertes a proposicions de caldenscs o caldenques que ens puguin aportar el seu coneixement.

I la taula rodona dels partits polítics?

Cada quatre anys, el mes d'abril-maig, abans de les eleccions municipals, organitzem una taula rodona amb els partits per conèixer les intencions de tots ells al voltant de les nostres problemàtiques.

Quines dates sempre commemoreu?

El 8M dia internacional de les dones, el 25N dia Internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones i 28 de maig, dia internacional d'acció per a la salut de les dones.

Amb motiu d'aquestes dates assenyalades sempre organitzem activitats reivindicatives.

Quin és el vostre objectiu de futur?

Volem arribar al sector de la gent jove. Volem seguir treballant per arribar a les dones de tot tipus d'edat.

Com es troba la situació de la dona?

Estem en una societat heteropatriarcal, encara hem de treballar molt, tot i que podem dir amb orgull que

hem avançat molt, perquè la dona d'avui treballa. Tot i que el problema és que ara la dona té un triple treball: laboral, la feina de la llar i la cura dels familiars; la corresponsabilitat encara no existeix, la dona continua pensant i organitzant les tasques de la llar i de cura. No hi ha igualtat plena. Encara s'ha de treballar molt. Les dones a nivell laboral segueixen liderades per homes, els caps són majoritàriament homes.

L'educació és una via de la solució?

Sí, l'educació és molt important.

La coeducació o educació per a la igualtat. L'educació, sexual i afectiva és importantíssima, és necessari que els llibres de text es renovin perquè la figura de la dona no quedi relegada com fins ara. És necessari canviar l'educació, la mentalitat i la cultura per deixar de replicar patrons.

Quins canals teniu perquè la gent us conegui i contacti amb vosaltres?

Tenim Facebook i Instagram. I el correu electrònic: xarxadedonesdecaldes@gmail.com

Estic passant per un dol i no vull que arribi Nadal

El dol és un procés que fa mal en tots els sentits, en totes les àrees i a tots els nivells; fa mal emocionalment, físicament, socialment i espiritualment. En castellà ja ho diuen: “el duelo duele” i tenen tota la raó del món. Perdre a una persona que és important per nosaltres i que tant estimem és una experiència desoladora, que ho capgira tot i continuar amb la nostra vida no és una tasca fàcil... i menys en dates assenyalades que ho compliquen tot més.

TEXT > CRISTINA ROVIOLA METCALFE, REFERENT DE BENESTAR EMOCIONAL COMUNITARI, EAP CASSÀ DE LA SELVA

Si estàs passant per un dol i aquest Nadal hi haurà una cadira buida a taula, accepta que serà un Nadal diferent. Pots celebrar-ho com ho has fet sempre... o no. Això només ho pots decidir tu. Però, si m'ho permetes, m'agradaria aconsellar-te el següent:

- **Anticipa't tot el que puguis.** Planifica com vols celebrar el Nadal i parla-ho amb les altres persones. Recorda que tothom viu el dol a la seva manera i el millor és que puguem respectar l'experiència de cadascú. Decidiu quines tradicions voleu continuar i quines voleu canviar... mai serà igual, però si ho voleu, podeu crear un nou Nadal.
- Busca un **equilibri** entre estar rodejat de persones i estar sol/a. Dedica un temps a recordar a la persona i intenta connectar també amb les persones del teu voltant.
- Dona't permís per estar trist/a o enfadat/a però també per **gaudir dels bons moments**. Passar-s'ho bé no vol dir que oblidis ni traexis a la persona que ha marxat.

Com hem dit, passar per un dol és una experiència molt dura i, sovint, solitària. Per a això, aquest trimestre des del CAP hem realitzat un grup d'acompanyament al dol aquí a Caldes que ha servit per compartir, fer

vincles, recordar als familiars que han marxat i donar-se suport als uns als altres. Ha sigut un espai per aprendre, normalitzar emocions i agrair tot allò que ens han ensenyat. I també ens ha ajudat a valorar allò que és realment important i a viure el dia a dia amb més consciència i presència.

Una de les sessions la vam realitzar al bosc terapèutic de Can Fornaca. El bosc en aquesta època està apagat, les fulles estan a terra, les flors no hi són, els ocells són pocs... i això ens va emmirallar amb l'experiència de viure el procés de dol. Però també vam recordar que d'aquí a uns mesos el mateix bosc estarà ple de vida, els arbres carregats de fulles, les flors brotant i els ocells cantant... i això ens va donar esperança que un dia, recordant a les persones que han marxat, podrem tirar endavant i reconstruir les nostres vides.

Les persones comenten sovint que el dia de l'enterrament hi és tothom, però després, amb el pas del temps, la gent deixa de ser-hi excepte els que ens agrada anomenar “persones llum”. He parlat amb les persones que han assistit al grup i els hi he preguntat què necessita una persona que està passant per un dol d'aquelles persones que les envolten i això és el que m'han comentat:

- “A les persones els hi costa escoltar... m'agradaria que em

deixessin parlar sense por que parli de la persona que ha marxat i que escoltessin allò que tinc per dir”

- “A vegades necessito el meu espai. Cadascú passa el dol com pot, m'agradaria no sentir-me forçada a avançar quan no estic preparada”.
- - “A les persones no els agrada estar amb gent trista, però voldria que em tinguessin en compte i que em truquessin i em diguessin d'anar a prendre un cafè”.

Tant de bo aquestes paraules ens ajudin a ser “persones llum”... avui, durant el Nadal i sempre.

La Carbonada

L'últim cap de setmana de novembre vam celebrar la primera edició de La Carbonada, el festival de literatura juvenil que neix com a homenatge a Joaquim Carbó, escriptor nascut a Caldes, autor d'una gran quantitat de llibres, entre ells La casa sota la sorra, un clàssic de la literatura per a joves.

Ell no va poder venir, però ens va fer arribar un text dedicat al festival que vam llegir al matí professional sobre joves i lectura on va assistir personal de biblioteques i d'instituts. Us el reproduïm aquí. TEXT > JOAQUIM CARBÓ

-Insisteixo en la pregunta que em feia en el text que he escrit per al programa de La Carbonada perquè no deixo de formular-me-la de tant en tant: ¿Qui m'havia de dir, quan em vaig atrevir a escriure el conte que es va publicar al primer número de la revista Cavall Fort, que al cap de seixanta-dos anys tant la revista com jo mateix encara seríem vius?

-La revista en té seixanta-dos i jo ja n'he complert noranta-un! I es pot dir que visc de propina perquè he vist com desapareixia la major part dels membres de la meva generació, no cal dir de les anteriors, Sóc conscient del privilegi que he tingut de conèixer i fins i tot de ser amic de col·legues estimats com Manuel de Pedrolo, Tísner, Pere Calders, Maria Aurèlia Capmany, Montserrat Roig, M. Antònia Oliver, Jaume Fuster, Aurora Bertrana, Estanislau Torres, Robert Saladrigas, Terenci Moix i molts més. I deixo a part Josep Vallverdú, ara que ja n'ha complert cent, perquè encara és viu, té el cap clar i un ritme de producció frenètic. Que per molts anys! A més de ser un privilegiat, sóc prou lúcid i conscient per saber que, ja que tots tenim una data de caducitat, la meua és ben propera, a tombar la cantonada.

-Allò que va començar com un joc en uns moments que publicar un conte infantil en català era gairebé impossible, s'ha convertit al llarg de tants anys en una mena d'ofici. A part del meu pare, que sempre em

va estimular a llegir i a escriure, és possible que m'hi encarrilessin dues dones, dues mestres excepcionals: Vicença Ibáñez, que un cop a la setmana, diria que sempre en dijous, al migdia, triava uns quants dels seus alumnes, els feia quedar una estona més a l'hora de plegar i entre tots s'inventaven i assajaven un argument ben senzill que a mitja tarda representarien amb mímica, sense paraules, davant la classe sencera per tal que la resta de companys presentessin l'endemà una «redacció» explicant cadascú al seu aire allò que havien vist. L'any que vaig tenir la sort de ser alumne seu em va premiar per les meves redaccions... I Maria Novell, filòsofa i bibliotecària, veïna i amiga de casa, que en època d'escassetat cultural em va obrir de bat a bat la seva biblioteca per tal que entrés en contacte amb la millor literatura de tots els temps. Uns anys més endavant, vaig tenir el goig d'introduir-la en el consell de redacció de Cavall Fort, on tothom la tractava de tu menys jo, que era l'únic que la coneixia i que pel respecte que li tenia sempre la vaig tractar de vostè.

-Treballar a Cavall Fort em va portar a connectar amb unes editorials que acabaven de néixer aprofitant les esclertes que s'obrien en la rígida censura i començaven a publicar novel·les per a nois i noies: La Galera, Estela, les P.A.M. I de la mateixa manera que Sebastià Sorribes la va encerta de ple amb El zoo d'en Pitús; Josep Vallverdú amb Rovelló; Emili Teixidor amb Dídac, Berta i la

màquina de lligar boira, jo me'n vaig sortir prou bé amb La casa sota la sorra i La colla dels deu...

-Tot això em va portar a connectar amb l'escola. Alguns dels mestres que feien llegir els nostres llibres als seus alumnes van contactar amb nosaltres, els autors, perquè els ajudéssim a engrescar-los a llegir-nos. De mica en mica es van generalitzar aquests contactes. Encara recordo com em tremolaven les cames la primera vegada que vaig entrar en una aula i em vaig trobar amb una trentena de mirades entre encuriosides i fotetes, amb un llibre meu a la mà, tota l'aula disposada a cosir-me a preguntes.

-Les trobades es van generalitzar. De vegades, perquè un ajuntament o un centre oficial ens hi convidava; de vegades, per participar en alguna Setmana Cultural... Ben aviat, com un servei editorial: érem l'esquer amb què, mentre l'autor parlava amb els alumnes d'una, dues o tres classes juntes, el representant de l'editorial que ens hi havia portat cantava a la direcció de l'escola les excel·lències dels llibres de text que publicaven. De totes aquestes visites, els millors records són els d'aquelles que hi anava perquè un mestre o un bibliotecari s'havia engrescat amb un dels meus llibres i volia encomanar el seu entusiasme als alumnes. Sovint, quan entrava en una aula, ja podia intuir com anirien les coses a través de les mirades de tots plegats. Si hi descobria una guspira d'interès, en-

devinava que tot airia bé. Si d'entrada els veia badallar, sabia que ni ells ni jo no en trauríem res, de la sessió.

-Vaig viure moments inoblidables d'alguna d'aquelles trobades. De vegades, de la manera més senzilla. D'altres, amb tota mena de fets complementaris, com quan el pedagog Ramon Basora va organitzar una trobada en una masia del Vallès en què van assistir alumnes de quatre o cinc escoles diferents amb la idea que anaven a salvar-me dels «dolents» d'una de les meves novel·les que m'havien segrestat. Els «bons», és a dir, Henry Balua i Pere Vidal, van arribar en un helicòpter de debò que va aterrar en un prat on els quatre-cents infants havien dibuixat amb els seus cosos tres lletres S.O.S. per demanar ajuda, i en un tres i no res van fer fugir els dolents... Bons i dolents eren membres d'una agrupació teatral que s'havia proposat participar en aquell joc.

-En una altra ocasió, un vailet caracteritzat de Felip Marlot, el meu detectiu, em va anar a esperar a l'estació d'Arenys de Mar per acompanyar-me fins a la seva escola on em volien plantejar tot de casos curiosos relacionats amb el llibre que havien llegit.

-En una altra ocasió, i davant els lectors d'una biblioteca pública, em van segrestar uns «mafiosos» i al llarg de la setmana van fer un curset amb un detectiu professional per descobrir l'amagatall on m'havien confinat...

-I un dels records més tendres és el d'una nena, una preciositat de criatura, que en el curs d'una trobada en una biblioteca pública se'm va acostar i em va preguntar si era veritat que jo escrivia contes. Astorat, li vaig demanar per què ho preguntava. I ella m'ho va aclarir: perquè tots els contes que li havien explicat eren del temps de l'antigor, amb bruixes, fades, princeses encantades, bèsties que parlaven... I jo li vaig haver de

recomanar que digués als seus pares que la subscriuissin a Cavall Fort i veuria que també hi havia històries en temps real.

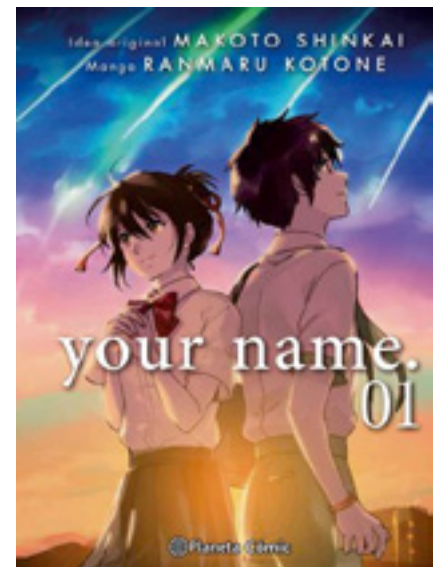
-Tot aquest món de trobades ja fa temps que per a mi s'ha acabat. Primer, per una indisposició a la gola que em feia prendre tota mena de píndoles després de cada sessió. I, naturalment, per l'edat, pels anys que afortunadament he anat acumulant. Ara es pot dir que ja no rebo gairebé cap testimoni de l'interès que pot produir la meua feina perquè amb l'allau de noves editorials i el creixent nombre d'escriptors i il·lustradors que omplen el nostre espai, els vells llibres, els diguem-ne clàssics, pràcticament han desaparegut, i els nous que encara puc publicar queden difuminats entre una superproducció incessant i una crítica que, com és natural, sent més interès per les novetats que poden oferir els seus companys de generació. També puc dir que el meu ritme de producció ha minvat. Tot i això, encara continuo al peu del canó intentant produir noves aventures. Ara mateix en tinc una a punt de sortir que passa en aquella Àfrica imaginària que no he trepitjat mai però que sempre he pogut reproduir gràcies als llibres i, sobretot, a les aventures que he vist al cinema: Tarzan, Les mines del rei Salomon..., i a reportatges televisius i revistes especialitzades.

-En alguna novel·la i, naturalment, en els llibres de records, hi han quedat reflexos dels temps que he viscut a Caldes. Hi vaig passar una de les èpoques més lliures de la meua vida, als sis o set anys, entre 1937 i 1938, els dos últims de la guerra civil, gairebé sense escola, amb molt camp per córrer, quan amb els meus bons amics Narcís, Pere i Miquel campàvem pel bosc sense cap mena de control. Més endavant, durant les vacances escolars de l'estiu vaig aprendre a nedar a la bassa o pantà d'en Matllo, el que ara és la urbanització del Llac del Cigne, que llavors

era un paratge solitari i un pèl feréstec.

M'emociona que se'm recordi a Caldes de Malavella, on vaig néixer. No agrairé mai prou les atencions que sempre han tingut amb mi i, sobretot, que bategessin el jardí de la seva biblioteca com El jardí d'en Pere Vidal. I, ara, amb aquesta Carbonada que per qüestions d'edat i de salut no tinc cap més remei que viure a distància.

Moltes gràcies a tots!

Shinkai, Makoto. *Your name* (Planeta Còmic, 2017)

TEXT > MARTA FELIU

No es coneixen. O potser sí? La Mitsuha, estudiant, amb el pare sempre absent, viu al camp, però somia amb l'estil de vida de Tokio; en Taki, estudiant a Tokio, necessita allunyar-se de la seva família. De sobte, la Mitsuha comença a tenir somnis recurrents sobre un estudiant de Tokio; i en Taki comença a tenir somnis recurrents sobre una estudiant que viu al camp. Segur que somien?

Què s'amaga rere aquests somnis recurrents que fan que dues persones que no es coneixen de res es busquin desesperadament?

"Your name" ha sigut adaptada al cinema de la mà del director Makoto Shinkai.

Els guanyadors de la primera edició del premi de microliteratura Joaquim Carbó

TEXT > **MERCÈ BARNADAS SERRALLONGA**

ALEIX FARSSAC

A l'anterior Aquae vam publicar els textos guanyadors del 20è Premi de Microliteratura Joaquim Carbó, que enguany celebra el vintè aniversari. Ens ha fet gràcia anar anat a buscar els guanyadors del primer any per saber què se n'havia fet. L'únic premi infantil el va guanyar l'Aleix Farssac. El d'adults va anar a parar a mans de Joan Pinyol, que entrevistarem pròximament. Encara no hi havia premi local i el juvenil va quedar desert.

Comencem per l'Aleix.

Tenia 12 anys quan va guanyar el primer Premi de Microliteratura en la categoria infantil amb aquest poema al voltant dels gegants Caldes.

FESTA MAJOR

És festa major a Caldes els gegants no han arribat ja és l'hora acordada i la gent neguitejada va esperant de bon grat.

De sobte, a la llunyania, se sent un tamborineig suau, també se senten unes gralles, i a la gent com els hi plau!

Tot dansant vénen els gegants de Caldes de Malavella, sempre ben vestits i elegants. L'Emília Quirina, en Claudi Calderí,

i per suposat la gegantona que fa un xic la boja perquè és petita.

Ja ha començat la festa, tothom balla ací i allà perquè els gegants de Caldes a tothom han engrescat.

Ara ja s'està fent fosc i tothom va cap a casa penso que també hi he d'anar però em quedo allà a la plaça.

Sabem que un bon escriptor neix d'un gran lector i l'Aleix, en aquella època, ja llegia Isaac Asimov i anava per la segona lectura del *Mecanoscrit del Segon Origen* de Manuel de Pedrolo. Ara en porta sis. Sovint rellegeix també a Asimov. Al seu bagatge hi ha afegit lectures com el clàssic *Dune* de Frank Herbert o l'obra de Terry Pratchett

Tot i que no ha perdut el contacte amb el poble, fins fa un parell d'anys encara era monitor de l'Esplai, va marxar de Caldes l'any 2004 per anar a viure a Palafrugell. Va acabar l'ESO i el batxillerat musical a La Bisbal. A la Universitat Autònoma va estudiar el grau de musicologia i després va cursar un màster de professorat.

L'Aleix és un musicòleg a qui li encanta la docència. No tenim cap dubte de què els seus alumnes són afortunats.

Quan li preguntem com veu el món de l'educació ens respon de manera ràpida i clara que malament. Les causes, segons ell, giren al voltant de l'herència pandèmica, una legislació sobreprotectora, infraestructures precàries i l'efecte nociu de les pantalles que afecta la concentració i la imaginació. Una vida entre el soma i la necessitat d'impulsos continuats d'*Un Món Felç* d'Aldous Huxley i la manipulació informativa i vigilància permanent de 1984 de George Orwell.

Però aquest pessimisme li cura la música. Actualment forma part de quatre grups: Phalaris de Metal / Harcore, Rope Tie de Folk / Bluegrass, *(S)laughterhouse* de Deathcore i *Kontra Todo* de Punk.

L'Aleix va guanyar altres edicions del concurs. En realitat va guanyar totes a les que es va presentar. Té talent per donar i per vendre, per escriure i per compondre, per ensenyar i per aprendre. Així doncs, peu a baix, Aleix!

Fragment de l'article publicat al Digital de cultura Núvol per Mixa, prescriptora literària i dinamitzadora cultural

Caldes de Malavella celebra la primera Carbonada

El poble natal de Joaquim Carbó li ret homenatge amb el seu primer festival de literatura juvenil

Corredisses, nervis, emoció a flor de pell... Així van viure el cap de setmana del 24 al 26 de novembre les organitzadores de La Carbonada, el primer festival de literatura juvenil de Caldes de Malavella. Batejat en honor del prolífic escriptor Joaquim Carbó (caldenc de naixement), l'objectiu del festival era fer de pont entre la tradició de clàssics com La casa sota la sorra i els llibres que consumeixen els joves actualment. Els mesos de treball en equip entre la biblioteca i l'ajuntament de Caldes van donar els seus fruits, oferint al públic un programa de luxe que incloïa, entre d'altres, tallers, concursos, presentacions i jocs de rol.

Al llarg de novembre, però, ja s'havien realitzat diferents activitats per anar escalfant motors, com ara un club de lectura sobre un dels llibres protagonistes del festival, o tallers de costura i costumització d'un cosplay. Ara bé, el plat fort va començar el divendres 24 de novembre amb un matí professional sobre literatura juvenil a la sala de plens de l'ajuntament. Després de la inauguració de les autoritats (que van llegir una emotiva carta del mateix Carbó on es disculpava per no poder assistir-hi), vaig tenir el plaer de poder conversar sobre "què i per què llegeixen els joves" junt a d'altres activistes culturals com Albert Carol (bibliotecari de Figueres), Marta Roig (secretària tècnica del Consell català del llibre infantil i juvenil), Pito Hernandez (coordinador del projecte Poesia als barracons) i Enric Codina (crític de la revista Faristol i coordinador del grup de treball Llums del Nord).

Entre d'altres, vam parlar del factor

clau de la dinamització i la prescripció («Com puc desitjar una cosa que ningú m'ha descobert?»), la importància d'escoltar els interessos dels joves («Nosaltres també hem de passar per l'aro i llegir el que els agrada»), no infantilitzar-los, fomentar l'esperit crític, i reconèixer-los el dret a llegir de tot. Em quedo amb la metàfora que va fer servir Marta Roig (i que li penso pispar): de la mateixa manera que no mengem cada dia esferificacions, no sempre hem de consumir clàssics de culte... «També necessitem botifarra amb seques!».

Parlant de menjar, després del dinar de germanor era l'hora de passar una tarda d'espant amb l'espectacle La residència dels contes macabres a càrrec d'El Sidral. El Casino de Caldes de Malavella es va convertir en una casa abandonada inspirada en el terrorífic univers d'Edgar Allan Poe. Al seu interior (si t'atreveies a endinsar-te pels seus passadissos) els antics inquilins de la casa explicaven una història inspirada en l'imaginari de Poe, i els valents que trobaven la sortida eren recompensats amb un berenar de por! A més a més, els joves de Ca La Romana oferien un taller de pintacares sobrenatural per completar l'experiència.

Mentrestant, a l'auditori Lluís Ferrer, l'artista, escriptora i comunicadora Imane Raissali Salah, més coneguda com a Miss Raisa, oferia un taller de rap. Des del 2019 Raissali crea música dins del moviment del hip hop, i les seves cançons reivindicatives s'han tornat virals. A més, fou un luxe sentir-la parlar sobre la seva experiència vital, que ha plasmat recentment al manifest biogràfic "Por-

que me de la gana" (Lunwerg, 2022). Sobretot, ens va recomanar no perdre la passió ni l'autenticitat, perquè són els únics ingredients imprescindibles per crear música de qualsevol estil. Seguint el fil musical, vam cloure la tarda amb una petita festa acompanyats pel jove DJ Ken-Zo, que ens va presentar la seva faceta electrònica de sonoritats House.

Dissabte al matí també hi havia diverses propostes d'allò més interessants: des d'una presentació d'autors joves locals fins a un joc de rol sobre La casa sota la sorra creat expressament per a l'ocasió. El grup Garou ens animava a posar-nos a la pell d'en Pere Vidal (el protagonista d'aquest clàssic de Carbó que ja acumula més de 60 edicions). Aconseguiríem superar tots els reptes i sobreviure a l'aventura?

Tot seguit, al Teatre Municipal, l'autora Míriam Bonastre Tur presentava el seu còmic viral "Hooky", i va ser tot un plaer dinamitzar la conversa amb ella. Sense anar més lluny, el 2022 Bonastre es va proclamar l'autora europea més venuda, i acumula més de 95 milions de lectures a la plataforma digital Webtoons! Plegades vam parlar sobre la seva trajectòria i els reptes que ha anat superant al llarg dels anys (i també vam riure moltíssim!). Podeu veure tota la presentació al meu canal de YouTube "Paraula de Mixa".

I per seguir llegint l'article haureu de fer-ho a través d'aquest canal a <https://www.nuvol.com/llibres/caldes-de-malavella-celebra-la-primera-carbonada-356045>

Quan somiem amb l'estiu

Ara que acaba l'any, és moment de mirar enrere i recordar l'estiu, aquells moments de molta feina, però a la vegada amb molts i moltes joves dins dels diferents projectes que des de l'Àrea de Joventut teníem engegats.

TEXT > ELENA MIALDEA I YOLANDA CORRAL, ÀREA DE JOVENTUT

Projectes que us vam presentar amb una pinzellada al BIM del mes d'agost, i que ara us volem explicar amb més detall.

El Casal Jove va ser un espai de diversió, cohesió, inclusió i felicitat durant el mes de juliol. Un Casal que va acollir a 24 joves i on es van dur a terme diferents activitats entorn de l'oci i l'educació en el lleure. Com a novetat, aquest any vam poder incloure servei de vetlladora, i un reforç amb la figura de premonitoratge, una persona formada al curs de premonitors/es que la mateixa Àrea va oferir de forma gratuïta durant el mes de maig, i que de forma conjunta amb la resta de l'equip van oferir un servei de qualitat a tots i totes les joves.

Per continuar omplint l'activitat de l'estiu, teníem a 3 brigadistes durant el juliol i 6 durant l'agost, liderats per una coordinadora, que van oferir servei públic al municipi des de la seva primera feina. Una primera experiència laboral que va permetre als i les joves no només tenir un primer salari, sinó també l'oportunitat de desenvolupar diferents capacitats i competències en relació amb un lloc de feina. Aquest any, i com a novetat, es van incloure 2 perfils per tal d'oferir l'oportunitat de conèixer

diferents llocs de feina del municipi. La preparació de les candidatures a Hereu i Pubilla, fotografies, entrevistes, vídeos, un moment de conjunció entre els candidats i candidates del 2022 amb els i les del 2023. Nervis, incertesa, preparació de presentació pública, i sobretot, moltes ganes de Festa Major.

La Setmana Jove amb l'exhibició d'scooters (organitzada per un grup de joves - Psyko Crew), DJ i taller de grafiti amb Heal Hop. El sopar dels 05 amb les actuacions de PEGI 21 i De Rumbers. Menjar, espelmes, pastís, ball i música, una nit màgica. El Pati Obert és un projecte que s'ha redissenyat durant aquest any amb un canvi de perspectiva, un canvi que ha permès adaptar-nos a les necessitats i demandes dels i les joves, sense deixar de banda l'oportunitat laboral que ofereix. Avui dia es tracta d'un projecte encarat a l'entrenament d'esports. Enguany, tenim un equip de futbol amb ganes de créixer, un equip liderat per un entrenador contractat, un equip format per joves que durant el dia estudien i/o treballen i que es troben als vespres per jugar. Un equip format per per-

sones amb ganes de jugar a futbol, però que no tenen oportunitat de fer-ho en un Club, o perquè no han jugat abans, o perquè no poden seguir el ritme compaginant les seves vides acadèmiques i laborals. No és només jugar a futbol, és entrenar, és disciplina, és joc, és suport, és cohesió, és satisfer demandes, és obrir espais, és fer salut, és créixer.

Esperem que amb el temps, aquest equip continuï creixent i puguin néixer nous equips de l'esport que més agradi als i les joves.

Durant aquests mesos d'hivern encara podeu gaudir de l'esport els dimarts, dijous i diumenges a partir de les 19 h al Camp de Bernadí.

L'estiu és un moment màgic, on conflueixen diferents projectes, persones joves usuàries amb persones joves empleades públiques, persones joves amb molta experiència i persones joves amb la seva primera experiència. Un moment de compartir, aprendre i gaudir.

Volem agrair a tots i totes les joves que han format part de l'estiu de Ca La Romana haver-lo compartit amb nosaltres.

Paneles Solares ELF

Genera la teva pròpia energia amb els panells fotovoltaïcs
Pressupost sense compromís
Et finacem la teva instal·lació

Esteban 605 86 32 52 | Francisco 615 32 53 66
panelessolareself@gmail.com | www.panelessolareself.com

Posem que parlo... De Valladolid

TEXT > ANTONI MAS

Per raons que no venen al cas, viatjo molt sovint a Valladolid. Una ciutat que m'agrada perquè disposa d'amples avingudes, proliferen els monuments i cases nobles (no oblidem que havia estat capital del regne), compta amb el magnífic parc de Campo Grande, al bell mig de la ciutat, i la travessa el gran riu Pisuerga, que li acaba de conferir una especial personalitat.

D'altra banda, la demarcació gaudeix de bona fama pels seus vins, pels formatges, pel bon menjar, en general i, si apuntem un xic més alt, per la consideració de ser on millor es parla la llengua castellana.

Tot plegat la converteix, pel meu gust, en una ciutat summament atractiva.

Quan faig aquest comentari entre els meus amics, coneguts o, simplement, conversadors, les reaccions son diverses: alguns l'admeten amb respecte i fins i tot n'hi ha que l'accepten amb certa simpatia, però, sobretot d'un temps cap aquí, alguns interlocutors es mostren sorpresos -quan no indignats- i mig seriosament, mig en broma, em deixen anar: "Com és possible que parlis tant elogiosament d'aquest bressol de l'espanyolisme mes ranci? Que no et consta que no poden veure els catalans ni en pintura? Que no ho saps que d'aquesta ciutat en diuen, ni mes ni menys, que *Fachadolid?*" Aleshores és quan toca decidir si engegar-los directament a fer punyetes o agafar-s'ho bé i descabellar el recital d'amables justificacions en el sentit que si pretenem defensar-nos amb aquesta actitud ens posem a la mateixa alçada dels energúmens que ens ataquen, que si a per tot arreu hi ha bona i mala gent, etc. etc.

El cas és que aquestes reaccions

d'incomprensió, a banda i banda, entre Catalunya i la resta de l'Estat, inviten a reflexionar seriosament: Si partim de la base que, com és obvi, els ciutadans de fora de Catalunya no tenen cap problema quan ens visiten i que nosaltres tampoc en tenim cap a l'altra banda de l'Ebre, d'on prové aquesta animadversió que ens professem mútuament? Ja sóc conscient que des de Madrid no ens tracten precisament com caldria i que ni tant sols entenen -ni ho pretenen- el nostre fet diferencial, però d'això no en tenen pas la culpa els ciutadans del carrer que, com nosaltres, no pretenen altre cosa que viure en pau i tranquil·litat i, si és possible, anar progressant a poc a poc. Aleshores, com s'explica que la gent ens deixem ensarronar tant fàcilment pels quatre entabanadors que remenen les cireres a un costat i l'altre i no fan més que pensar en els interessos dels respectius partits i en els seus propis?

Sovint, m'agrada fabular a través d'un comentari molt descriptiu que podria ajudar a aclarir la situació: *Des de que el mon és mon, s'ha anat representant una obra dramàtica que porta per nom "El peix gros es menja el petit". Han*

anat canviant els decorats i hem anat canviant els actors, però l'argument de l'obra sempre ha estat el mateix: Antigament eren els amos que abusaven dels esclaus, més cap aquí varen ser els feudals que explotaven el poble i actualment es tracta del gran capital que escanya els ciutadans...

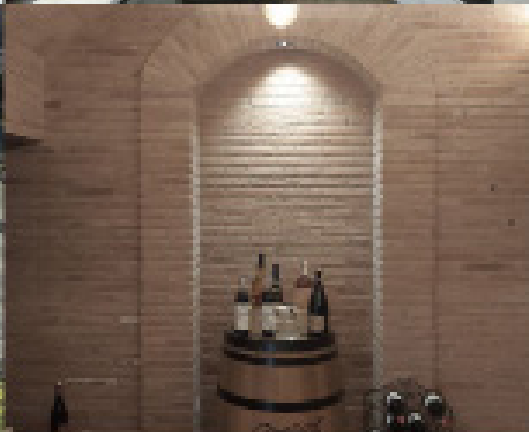
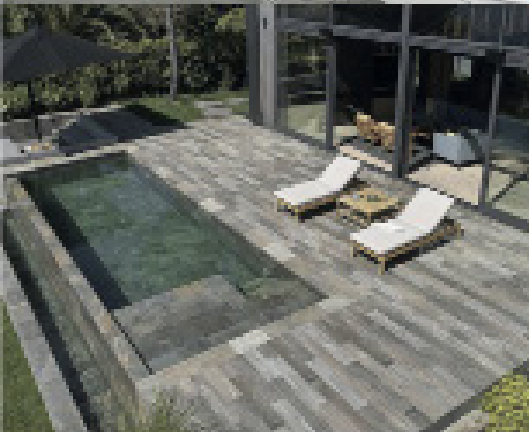
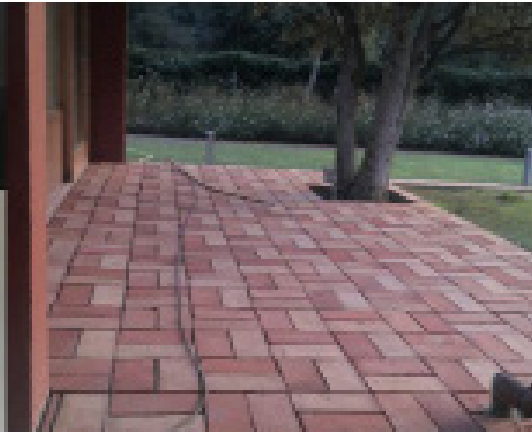
En conseqüència de tot plegat, i segons la meua manera de veure, les diferències no s'haurien pas de dirimir entre catalans i castellans, catòlics i protestants, blancs i negres, europeus i africans... El causant de tots els nostres mals i veritable enemic a batre, no és altre que el capitalisme insaciable; aquest monstre que no respecta ningú ni repara en res per satisfer la seva voracitat. Si fóssim capaços d'entendre això, s'anirien llimant les diferències entre la bona gent d'arreu i potser, entre tots, aniríem trobant la manera de defensar-nos millor del gran enemic comú.

Potser algun lector pensarà que sóc un il·lús somiador de realitats impossibles, però, per si de cas, jo no estic pas disposat a tibar més la corda. Deixeu-me gaudir de Valladolid i que sigui el que Déu vulgui.

EGO Construcciones i Reforma
té experiència en diversos
treballs en construcció
d'habitatge nou, reformes
en habitatges, edificis,
xalets, obres en general,
particulars, comunitats de
veïns, etc.

Reformes integrals
Reformes de cuines
Reformes de banys
Microciment
Instal·lació de tanques
Construcció d'obra
Construcció de pèrgoles
Tela asfàltica per terrasses
Piscines
Façanes i teulats

Treballs amb especialització en obra, envans, tanca-
ments d'obra, teulades, col·locació, pedra, microciment,
reformes de cuines i banys, enrajolats, muntatge de
piscines, tanques i ocultacions de jardí, etc.

+34 605 86 32 52
info@egoconstrucciones.com
Girona

Pares i fills

Quan els nens són molt petits depenen totalment dels seus pares. No saben fer res sense dir: "pare o mare". Nosaltres, els seus pares, som imprescindibles per a ells. Sempre pregunten qualsevol cosa: "els meus pares ho saben tot". No s'han de sentir menyspreats ni s'han de sentir en manca d'atenció. Cal tenir molta sensibilitat i tendresa. Ens necessiten molt (i nosaltres a ells també). Quan són petits cal jugar molt amb ells.

TEXT > JOSEP RIERA

Si fan quelcom que sense voler trenquen un got o una tassa, no se'ls ha de renyar mai, sinó explicar-los-hi amb suavitat com han d'agafar la peça perquè no es trenqui. Cal que s'acostumin a dir sempre la veritat, això repercutirà a la seva

formació.

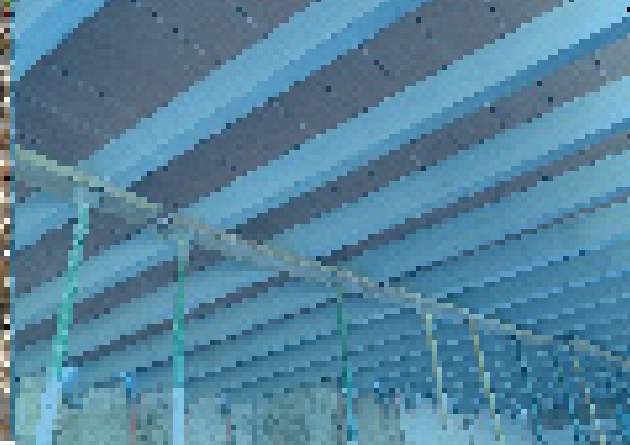
El meu fill ha complert 15 anys i la meva filla 16. Ara parlarem del noi. Ja ha "trecat l'ou", tal com es diu. Ja no se'l pot tractar igual; Ha canviat la veu, és un adolescent, comencen a agradar-li les noies i la seva naturalesa ha canviat. Com ho farem? Si fins ara hi ha hagut un tracte cordial i en confiança ja tenim molt de guanyat i si és una noia també.

Aquí és el punt en que intervé la mare, i entre les dones s'entenen més bé. La mare també ha jugat molt amb la nena i se les veu molt unides. La nena té més confiança amb la mare per les coses més íntimes. La intimitat és més pròpia entre les dones. Ara tant el noi com la noia coneixeran altres persones i s'adonaran que hi ha altres maneres de ser i veure les coses. Noi i noia han après a respectar tothom i nosaltres els hi hem de fer veure que som els mateixos sense posar una barrera entre ells i nosaltres. I això com es fa? Una vegada vaig llegir un llibre de formació i deia que nosaltres, els pares, en sabíem més del que ens pensàvem. Potser sí, però

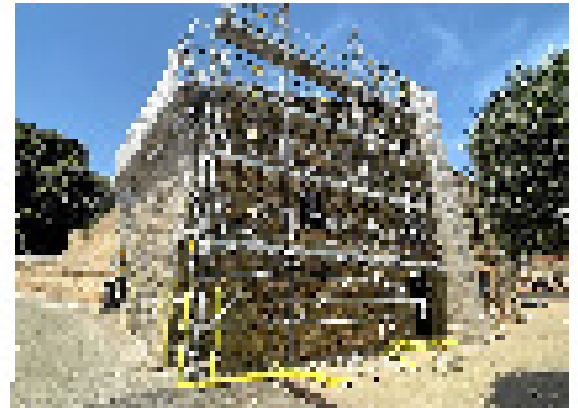
amb compte no perdre mai el nostre control. Això és molt important. Jo penso que sí, que en saben més del que ens pensem i això dit sense vanitat i això val per a tots els pares i mares que es preocupen pels seus fills. El fet de preocupar-se'n ja és una garantia.

Pensem que es troben desconformes amb tot i ens poden contestar descaradament. Tinguem paciència i evitem discutir amb ells, ja els hi passarà! És una cosa d'adolescents. No deixem de preocupar-nos per a ells, però sense que ho notin gaire. No els "atossiguem"! Això no ho permetrien. Estan formant el sentit de la seva personalitat i creuen que ho saben tot, però tenen molta inseguretats en ells mateixos i és el moment que més necessiten els seus pares, però ells no ho saben. Que vegin que estem al seu costat i que els escoltem amb atenció si ens expliquen alguna cosa. Com diem: el fet és continuar preocupant-nos per ells i ser molt prudents. Quan hi ha voluntat de fer les coses bé podem estar segurs de què tot funcionarà. Tinguem confiança i endavant.

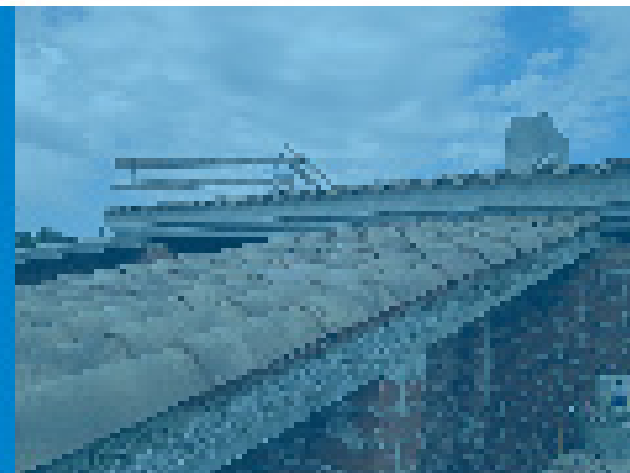

**CONSTRUCCIONS
BENAULA**

Rehabilitacions i reformes
Obra nova
Cuines i banys
Paviments
Petites reparacions

**c/ Benaula, 13
17400 Castell de Murcia
Tel: 972 011 020
info@benaula.cat**

Projectes sobre el nostre entorn: animals i plantes de la benaula

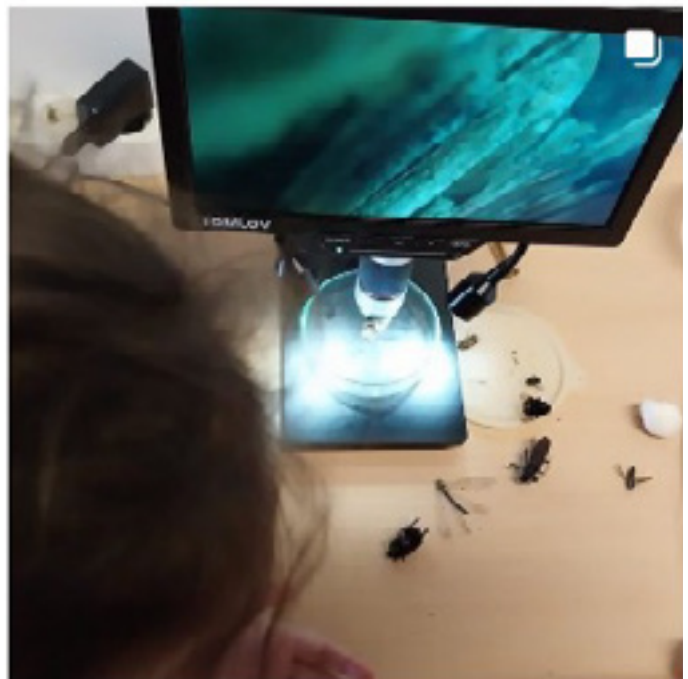
Dins del projecte d'escola, un dels objectius és conèixer el nostre entorn més immediat. En aquest sentit, l'inici de curs 2023-24 està essent molt emocionant. Estem fent grans observacions i descobriments perquè l'escola té un entorn natural d'aprenentatge que ens està oferint grans oportunitats. Els animals i les plantes que ens envolten han donat material d'observació i experimentació per a grans i petits:

A cicle inicial, seguint el projecte de l'hort, que ja portem uns quants anys fent, estem preparant la terra per l'hivern i hem demanat a l'Ajuntament passar el motocultor i un canvi de terra. S'han pogut observar de les plantes aromàtiques, amb les que el curs passat vam fer oli per les picades de mosquit i colònia, els canvis que pateixen a la tardor. Però amb això no en teníem prou i ha sorgit un taller d'observació de la natura al Bosc de les Monges. Un bosc ple d'insectes i cuques de tot tipus: escarabats, grills, centpeus... i entre tots aquests una mantis, de la que s'ha pogut investigar: com viu, com és el seu cos, què menja, el seu cicle vital... i una cosa molt especial: la seva posta d'ous.

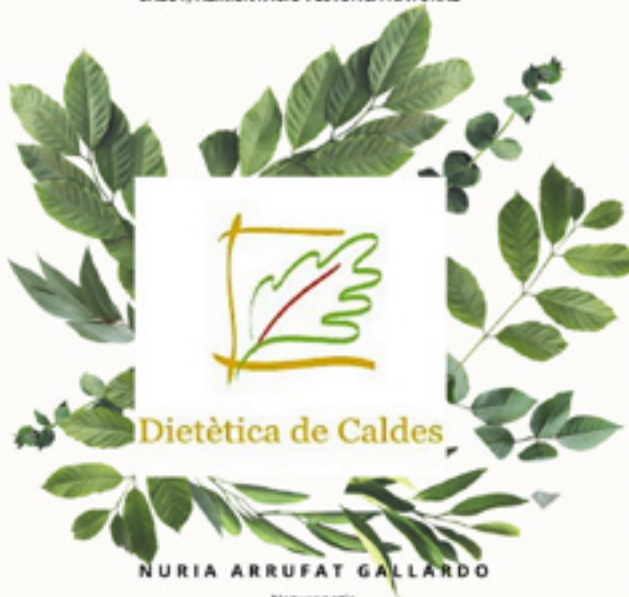
Com que ens hem assabentat que ara és un bon moment per recollir i preparar les granes de flors per la primavera, l'alumnat de cicle mitjà i superior hem fet un taller d'extracció de llavors amb una persona experta en el tema. Les guardarem fins a la primavera i algunes les anirem fent germinar quan sigui el moment. Volem fer una entrada de l'escola amb un jardí de flors. Ho aconseguirem? A cinquè, l'Eugeni Domingo (tècnic de medi ambient) ens ha explicat, tot fent una sortida, els diferents climes i les característiques del nostre clima d'interior. Ha centrat l'interès a observar les plantes abans que caiguessin les fulles.

A educació infantil, el grup d'i4, després de llegir el conte El llop

que va descobrir el país dels contes, hem iniciat el projecte dels ous, fruit d'aquest ha nascut un pollet d'una incubadora. Ens ha agradat molt tenir-lo entre nosaltres durant el temps que ha viscut. A i5 allò que ens ha plantejat més interès han estat els cargols. Durant una mica més d'un mes hem vist com s'alimenten, quines parts té el seu cos i com es desplacen. Ha estat molt interessant.

SALUT, ALIMENTACIÓ I ESTÈTICA NATURAL

Dietètica de Caldes

NURIA ARRUFAT GALLARDO

Naturopatia
Iridiologia
Auriculoteràpia
Massatges
Estètica natural
Flors de Bach
Envenats musculars

Horari
9:30 a 13:30h / 17 a 20h
Dissabte tardes tancat

Piç Sant Esteve 3 baixos esp
Caldes de Malavella 17455
Tel: 972 47 24 27
dieteticadecaldes@gmail.com

l·listat preus

serveis terapèutics hores convingudes

MASSATGES TERAPÈUTICS

Relaxant Antiestrès
Descontracturant muscular
Drenatges limfàtics
Reflexologia podal
Circulatori cames

ESTÈTICA NATURAL

amb cosmètica natural

Neteja bàsica facial 20€

Tractament regenerant 30€

Massatge facial Kobido 30€

Peus Sans Pedicura 15€

Depilacions facial i cames 5/10/20€

TEMPS I PREUS

1 HORA 40€
1/2 HORA 25€

ALTRES SERVEIS

Auriculoteràpia 8€
Flors de Bach Amb consulta 20€
Pressoteràpia 15€
Envenats neuromusculars 10€

INFORMA'T

Abonaments mensuals i vals de regal

GRATUÏT

CONSULTES DE:
NATUROPIA
IRIDOLOGIA
CONSELL ALIMENTARI
DIETES I AMBIENTANT

GESTIÓN

INMOBILIARIA

Dominic Almaraz S.L.

**¿VOLS LLOGAR O VENDRE CASA TEVA?
¿BUSQUES CASA PER LA ZONA?**

**CONSULTA
LES NOSTRES
OFERTES**

- ✓ Ens avalen més de **20 anys d'experiència** en el sector
- ✓ Fem **valoracions d'immobles**
- ✓ Realitzem **cèdules d'habitabilitats i certificats energètics a molt bons preus**

T. 972 165 699 / 634 758 451 | Avda Sant Jordi, 8 | Maçanet de la Selva
www.g-inmobiliaria.com | dominic@g-inmobiliaria.com

Castanyada a l'escola Sant Esteve

El passat 31 d'octubre vàrem celebrar a l'escola la festa de la castanyada. Per celebrar-ho, tothom que va voler va poder venir disfressat de castanyer/a. A infantil, com cada any, va venir la «castanyera» Maria Ribas a fer una visita teatralitzada i saludar els nens i nenes.

Al matí cada classe va realitzar diferents activitats relacionades amb la festa: fer i decorar les paperines per posar les castanyes, activitats plàstiques de la tardor, etc. Els de sisè van fer la representació d'una versió del conte tradicional de la castanyera al gimnàs de l'escola per als diferents grups d'Infantil i Primària. Es van elaborar els decorats, l'attrezzo i les disfresses i es va assajar el text durant les setmanes prèvies. Aquesta versió va resultar molt divertida i ben rebuda per tots els alumnes.

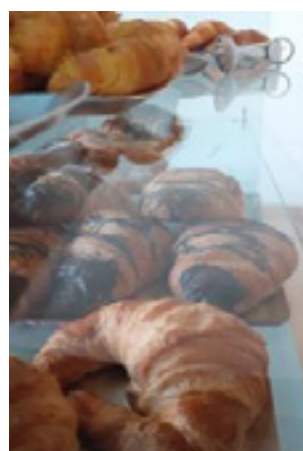
A la tarda ens vàrem trobar tots al pati de l'escola i vam ballar conjuntament la cançó treballada durant el trimestre: «Les castanyes peten, peten». Després es van repartir les castanyes que havien torrat les famílies voluntàries que van venir al migdia. Van col·laborar-hi l'Afa i l'Ajuntament l'alumnat de sisè van col·laborar a repartir les castanyes a cada grup i especialment van ajudar als nens i nenes d'Infantil a pelar-les. Una activitat que fa molta pinya i cohesió entre tota la comunitat educativa.

El Petit Fornet

Les nostres especialitats:

Pasta seca, pasta salada, coques salades, canapès, coca de recapta, tortada Malavella, coca ratafia, coca gegantera, rebosteria, varietat de pans

C/ Vall·llobera, 23-29

Tel. 972.47.25.96

Canvis i reptes

Ja gairebé hem acabat el primer trimestre d'aquest curs i sembla ahir quan el vam començar. És la sort de treballar amb adolescents. Passen tant coses, i hi ha tants temes a resoldre, que les setmanes es fan curtes.

A l'institut ja som més de 350 alumnes, i més de 40 docents. Més alumnes i més professors per continuar afrontant els reptes principals d'un centre educatiu:

- Que tot l'alumnat assoleixi les bases de l'aprenentatge: llegir, parlar, escriure i pensar.
- Que tots i totes puguin esdevenir ciutadans demòcrates, compromesos i crítics.

Reptes que podem assolir educant en uns valors que actualment no són els que estan més de moda: l'esforç, la perseverança i l'espera.

Canvien els governs, canvien les lleis educatives, canvien els currículums... però els reptes educatius principals continuen sent els mateixos i ens sembla fonamental no oblidar-ho.

Per això volem recordar a les famílies la importància de compartir temps amb els fills, de fer activitats plegats, de sopar o dinar junts conversant, de compartir el dia a dia... Ens cal acompanyar-los i donar-los temps, valors i límits.

Però el món canvia. I cal també un entorn educatiu on els reptes actuals hi siguin presents. Aquest curs en volem destacar dos: la internacionalització i la defensa dels Objectius de Desenvolupament Sostenibles.

Són objectius que ens proposem amb el projecte K122 "Erasmus, an opportunity to improve sustainability and the learning of the English Language" que va ser seleccionat per la Comissió Erasmus+, un nou

projecte de centre per continuar millorant l'aprenentatge de l'alumnat, desenvolupar-nos com a docents i ampliar l'horitzó de tots els participants.

EUROPEAN MOBILITY WEEK
16-22 SEPTEMBER 2023

INS Caldes de Malavella

THIS WEEK WE HAVE INCENTIVATED TEACHERS AND STUDENTS TO COME TO SCHOOL BY BIKE. WE HAVE DONE SOME TRIPS TO DIFFERENT PLACES AROUND THE VILLAGE. WE HAVE DONE SPORT AND SOME CONESION GROUP ACTIVITIES. A GOOD WAY TO SAVE ENERGY AND MONEY!

USE YOUR BIKE IN YOUR DAILY LIFE

eTwinning Co-funded by the European Union

COLLA GEGANTERA

CALDES DE MALAVELLA PRESENTA CANDIDATURA A CIUTAT GEGANTERA DE CATALUNYA 2025

La sessió del Ple Municipal del dilluns 27 de novembre ha aprovat per unanimitat de totes les forces del consistori la candidatura a Ciutat Geganterera de Catalunya l'any 2025.

Aquest esdeveniment, impulsat per l'Agrupació de Colles Geganteres de Catalunya, se celebra des de 1985 i implica la realització de nombroses activitats de l'àmbit de la cultura tradicional, entre elles una multitudinària trobada de colles.

Així mateix, de ser escollida Ciutat Geganterera, Caldes de Malavella acolliria els Gegants de l'Agrupació, en Treball i na Cultura, representatius de Catalunya, fins a la celebració de la següent edició de l'esdeveniment. El suport a aquesta candidatura és una mostra de la voluntat del foment de la cultura popular i tradicional a la vila de Caldes i un reconeixement a la feina feta des de la Colla Geganterera.

El president de la Colla Geganterera de Caldes de Malavella, Cesc Canet manifesta "Avui Caldes de Malavella fa un pas Gegant. El consistori ha aprovat per unanimitat ser candidatura a l'esdeveniment més important del món geganter, la Ciutat Geganterera de Catalunya, l'any 2025. Estem segurs que Caldes és l'indret ideal per acollir la gran celebració i al mateix temps ensenyar i compartir les tradicions, el patrimoni i el teixit associatiu i cultural de la nostra estimada vila termal. Pels caldens i caldenques les figures de la Faràndula han estat part integral de la nostra identitat i festivitat popular, per aquest motiu la passió per aquesta tradició s'ha transmès de generació en generació gràcies a tots els que n'han format part i han treballat de valent, i ara aspirem a compartir-la amb tot el territori català. El nostre compromís amb la tradició i la cultura és inqüestionable. Si se'ns atorgués l'oportunitat de ser la Ciutat Geganterera de Catalunya l'any 2025, ens comprometem a organitzar una

festivitat inoblidable, tot dansant amb sentit de la responsabilitat i amb la importància i rellevància que es mereixen, els Gegants de Catalunya; en Treball i na Cultura, i els Gegantons; en Pau i l'Alegria. Aquesta oportunitat seria un somni fet realitat i una nova pàgina brillant en la nostra història. A l'espera de la celebració de l'Assemblea General de l'ACGC on durem a terme la votació de la candidatura, vull agrair a la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Caldes, i a tot el consistori per donar-nos confiança i a l'Agrupació de Colles Geganteres de Catalunya".

CIUTAT GEGANTERA PER A UNA COLLA DE MÉS DE 35 ANYS DE TRAJECTÒRIA

La Colla Geganterera de Caldes de Malavella amb 35 anys de trajectòria, ha celebrat grans efemèrides de cultura popular. En dues ocasions la Vila Geganterera de les Comarques Gironines, la Fira Geganterera de les Comarques Gironines, i la Trobada Geganterera Comarcal de La Selva.

ASSOCIACIÓ GENT GRAN "CASA ROSA" ESPLAI DE LA GENT GRAN - LA CAIXA

Dins de la programació anual del Consell Consultiu de la Gent Gran de la Selva, el propassat 19 d'octubre es va celebrar a Caldes de Malavella una caminada que organitzaven les entitats La Casa Rosa i l'Espai de la Gent Gran.

En la programació d'aquesta jornada estaven previstes dues rutes: Caminada des del centre de Caldes fins a la Creu de la Mà, 6 km d'anada i 6 de tornada i passeig pel Modernisme a Caldes.

Van poder gaudir de dos guies experimentats en Marc Martínez i en Sergi Mir que varen aconseguir molta satisfacció per part dels participants.

En total hi va haver 203 persones.

El dinar va estar servit per l'empresa de Catering "El pebre roig" i es va celebrar al pavelló polivalent de Caldes, un dels pocs espais del poble on poder acollir a tantes persones.

Un dels problemes, precisament, per a molts pobles és que no se disposa d'espais prou grans per donar acollida a tanta gent.

Malauradament, després del dinar no es va poder fer ball. El so a l'interior del polivalent és molt dolent i en aquestes condicions res no convida al ball.

No obstant això, tots els assistents varen marxar més que satisfets.

ASSOCIACIÓ LIVE TO BEER

Live To Beer neix d'un projecte sense ànim de lucre per divulgar, apropar i donar a conèixer aquesta beguda emblemàtica i mil·lenària, i acostar tothom a la seva cultura, així com relacionar i ajudar a promocionar productes de proximitat, locals i esdeveniments d'arreu.

Periòdicament, visitem cerveseres, persones que es dediquen professionalment o en forma d'oci a la cervesa artesana, locals on en venen i/o en produeixen, i projecten aquesta passió que passa de generació a generació, apropant-nos a tots i transmetent aquest entusiasme i efervescència cap a una beguda que cada vegada més la gent reconeix, tasta i entén la seva filosofia.

Com entitat volem impulsar al poble de Caldes aquesta cultura i transmetre la nostra passió. Enguany a més de participar en diferents actes, hem aconseguit la Fira de Cervesa Artesana de Caldes de Malavella, cosa que ens fa feliç compartir. Continuem treballant per aportar nous pro-

jectes pels caldens/ques.
Salut i cervesa!
Kris i Marta
Live To Beer

ESPLAI SANT ESTEVE

40 ANYS... I ELS QUE QUEDEN!

Com que la covid-19 no va poder amb nosaltres, aquest any l'esplai hem celebrat una altra quarantena. Això sí, sense mascaretes ni distàncies de seguretat, amb més somriures i ganes de retrobar-nos que mai!

El dissabte 9 de setembre vam fer festa grossa: vam repintar el mural que tenim al carrer Santa Maria amb els infants del poble, vam passar-nos la tarda preparant una sorpresa per a en JAN, el nostre capgrós, i vam acabar el dia amb un sopar popular de 170 persones i la música d'en DJ Campi. També tenim gots i dessuadores noves, amb dissenys especials del 40è.

Durant el sopar vam recordar els millors moments de l'esplai amb les veus d'antics monitors i de l'equip actual, i també amb una exposició de fotos i fulards de l'entitat. A més, els comerços del poble ens van regalar uns lots fantàstics que vam sortejar amb els assistents.

Però atenció perquè això no acaba aquí! Ja tenim aquest nou curs programat, amb activitats per petits i grans. Començarem amb els matinals a la Rambla Recolons i una sortida de joves a Sant Privat d'en Bas aquest mes de desembre.

CLUB EXCURSIONISTA CALDES DE MALAVELLA

NOVETATS DEL CLUB ESPORTIU CALDES PER LA TEMPORADA 23/24

El CE Caldes enceta aquesta temporada amb importants canvis.

Tenim nou director esportiu que va començar a posar fil a l'agulla al final de la temporada passada entrenant els diferents equips del club (veient les mancances i les virtuts de cadascun d'ells) i tenint xerrades de formació i assessorament amb els tècnics del club (per començar a tenir una mateixa línia de treball).

Una altra important novetat és el canvi de roba al club. Tothom ha rebut una equipació que consta de la samarreta i

pantalons de joc, samarreta d'escalfament i d'una de reversible pels entrenaments. A finals de setembre vam rebre el primer lliurament i ja les vam poder estrenar als partits.

Aquesta temporada també hem encetat amb el nou projecte de l'Escoleta de bàsquet agafant el testimoni del projecte anterior anomenat Juguibàsquet i l'hem portat a les escoles. Inicialment està adreçat als infants des d'15 fins a 2on i hem començat al pati de l'Escola del Sant Esteve, amb la intenció que pugui créixer i fer-ho també al pati de l'escola

de la Benaula.

I per finalitzar, l'última novetat és que per segona vegada al club tenim un equip de -18 anys que competeix a nivell català.

ASSOCIACIÓ SOS CAT'S

A CALDES PROTEGIM ELS NOSTRES GATS COMUNITARIS

Les voluntàries de l'entitat hem seguit, durant l'any, portant a terme la tasca de protecció, gestió i control de colònies dels gats del municipi aplicant el mètode C.E.R.

Què és el mètode C.E.R.?

(Captura, Esterilització i Retorn al seu entorn)

És un mètode ètic i efectiu que té com a finalitat controlar la superpoblació de gats. Realitzant captures (de la manera menys estressant possible), esterilitzant-los, retornant-los a la mateixa zona i cuidant-los.

Què més fem?

Donem en adopció els gats que són aptes per estar en família i amb els que no, ja que en tenim cura, els alimentem, adequem els espais on viuen, els portem al nostre veterinari quan veiem que ho necessiten (cures, urgències, etc.) i fem un registre poblacional actualitzat, constantment, per portar un control acurat de totes les actuacions realitzades.

També planifiquem i creem esdeveniments, recollides solidàries, recaptacions, etc.

Per què?

Ho fem per amor als animals i a la natura i per les necessitats que presenta el municipi.

Com ho aconseguim?

Tota aquesta tasca ha sigut i és possible gràcies a les aportacions tant econòmiques com materials dels nostres voluntaris, socis i la gent.

A principis d'any vam presentar la memòria del 2022 on vam aconseguir controlar, sorprenentment, una

gran quantitat de gats i les zones treballades. Avui dia, controlem unes 11 zones de gats comunitaris.

Pendents de firmar un conveni amb l'Ajuntament que ens permeti seguir realitzant aquesta tasca dintre d'un marc més legal, seguirem fent tot lo que puguem gràcies a les donacions, per seguir cuidant dels nostres "callejeros" i aconseguir una millor convivència entre els humans i els gats.

Si voleu formar part d'aquest canvi i ens voleu ajudar d'una manera o altra, us animem a seguir la nostra tasca a través de les nostres xarxes.

Agraïments enormes Uetus Veterinària i als nostres grans sponsors: La Gata Maula, Balneari Vichy, Libreria Tau, Cafeteria Black Coffee i a l'associació Live To Beer.

@ASOC.SOSCATS

XARXA DE DONES DE CALDES

DIA MUNDIAL CONTRA EL CÀNCER DE MAMA

El 19 d'octubre, és el dia mundial contra el Càncer de Mama.

El càncer de mama, és el tumor més freqüent entre les dones, per davant d'altres tipus de càncer, i la prevenció és fonamental per poder frenar la malaltia.

Enguany des de la Xarxa de Dones de Caldes, vam organitzar, el dissabte 21 d'octubre, una xerrada anomenada "Pits lliures; pits contents", amb l'Elisabet Muñoz, fisioterapeuta i col·laboradora de la Fundació Oncolliga de Girona.

La xerrada va estar encaminada a la prevenció del càncer de mama, on es va donar molta importància a l'autoconeixement i l'autoexploració.

L'autoexploració s'ha de fer un cop al mes, uns set dies aproximadament abans o després de la menstruació, i una vegada al mes, durant la menopausa. In situ, ens va ensenyar a fer una autoexploració.

Evidentment, també ens va parlar de portar un estil de vida saludable, alimentació equilibrada, exercici físic, manteniment del pes adequat, evitar el tabac i l'alcohol...

El dissabte 28, vam fer dues sessions de loga, amb la Sharon Robinson, i la Verònica Martin de La Tribu logui. Activitat saludable per la ment i el cos.

La recaptació que vam fer l'hem donada íntegrament a la Fundació Oncolliga de Girona.

Des de la Xarxa de Dones, hem volgut aportar el nostre granet de sorra,

sobre aquesta malaltia que afecta tantes i tantes dones.

I pensem, tal com va expressar la Maria Mercè Roca en el manifest que va exposar enguany en l'acte que es va fer a Girona. Que és necessari trencar el silenci sobre el Càncer per exigir recursos per a la investigació i els tractaments de la malaltia i avançar en la integració de les persones malaltes a la societat.

Gràcies a totes i a tots els que heu col·laborat i participat.

C. MARE DE DÉU DE MONTSERRAT – G.HOSPITALÀRIES

INAUGURACIÓ DE LA NOVA RESIDÈNCIA LES MATEUES

El Centre Mare de Déu de Montserrat de Germanes Hospitalàries ha inaugurat la seva nova Residència Les Mateues en un acte celebrat el 12 de desembre i presidit pel Conseller de Drets Socials de Catalunya, Carles Campuzano, l'alcalde de Caldes de Malavella, Salvador Balliu, i Sor Matilde Porras, Superiora Provincial de Germanes Hospitalàries, amb la presència d'altres autoritats, representants d'entitats socials i sanitàries i membres de la Congregació.

Les dues unitats residencials de la nova residència, situada a la planta superior, compten amb 10 places cadascuna destinades a persones amb discapacitat intel·lectual i en procés d'envelliment, que poden patir trastorns derivats com la demència o els problemes de salut. Les persones residents estaran allotjades majoritàriament en habitacions individuals amb bany propi, amb espais grans, adaptats i lluminosos.

Un canvi que suposarà una significativa millora respecte a les antigues unitats de convivència, amb places més reduïdes i un acostament al nou model d'atenció a la discapacitat intel·lectual centrat en la persona, en unitats de convivència integrades a la comunitat.

A la planta baixa de l'edifici s'hi ubicarà el taller ocupacional del Centre, un espai totalment renovat i dissenyat amb criteris innovadors i d'accessibilitat universal per donar servei a la totalitat de persones usuàries de l'anterior taller. S'ubica en un nou espai diàfan, i un interiorisme

que facilita tant el treball personalitzat com en grup dels seus usuaris i usuàries, amb un sistema d'accés, senyalització adaptats als requisits de confort i benestar.

El projecte de reforma integral del taller té per objectiu modernitzar i adequar de manera substancial i qualitativa l'equipament, l'estructura i els serveis per adequar-los plenament al model d'Atenció Centrat en la Persona (ACP), amb l'objectiu de millorar significativament la qualitat de vida, l'autonomia personal i la integració i interacció social de les persones usuàries i residents al Centre.

ASSOCIACIÓ IKALD

TALLER DE CERÀMICA

Un any més comencem els tallers amb molta il·lusió. El primer és el taller de ceràmica on treballem amb diferents materials i tècniques que anem perfeccionant any rere any.

Per a fer objectes de ceràmica s'utilitzen diversos materials, sent l'argila l'eix central. Són diferents els tipus d'argila utilitzats, els principals són:

- Terracota: mescla de substàncies orgàniques i terra cuita.

- Terra de pipa: coneguda també com creamware, està composta per sílex i argila calcària.

- Porcellana: coneguda pel seu immaculat color blanc, la seva textura és translúcida i forta. Es compon de caolí, quars i feldespat.

- Gres: argila opaca de diferents colors: vermell, blanc, beix o gris.

Les principals tècniques que utilitzem al taller són manuals: planxes, xurros, buidatge, pessigo...

El material i la tècnica es trien dependent de la peça que es vagi a realitzar i l'ús que se li vagi a donar. Es poden combinar diferents tècniques per a fer una peça. Una vegada acabada i polida la peça es procedeix a

la cocción. Normalment es realitzen 2 coccions. La primera o bescuitat i una segona per a donar-li l'acabat amb els esmalts, vernissos, etc.

Les tècniques d'acabat/ decoració de les peces són infinites. Les tècniques de decoració s'utilitzen per a agregar color, textura i patrons als objectes de ceràmica. Algunes de les tècniques decoratives més comunes que utilitzem inclouen la pintura, l'esgrafiament, l'engalbat, la incrustació i l'esmaltatge.

A continuació deixem una mostra dels treballs que estem realitzant en aquest curs.

AFA LA BENAULA

ENFORTIR ELS LLIGAMS FAMÍLIES-ESCOLA.

Des de l'AFA La Benaula, creiem que tenim el dret i deure de participar activament en l'escola dels nostres infants, mantenint una relació constant i productiva amb l'equip directiu per a construir junts la millor escola possible per a les nostres filles i fills. Com a membres de l'AFA, podem acompanyar els infants de forma més profunda en tota la seva etapa educativa, visibilitzar totes les famílies i transmetre totes aquelles necessitats que detectem i que ens fan arribar.

PROJECTE CURS 2023-2024

L'organització de les diferents activitats a l'escola, així com les festes en les quals participem en el poble en col·laboració amb l'Ajuntament, formen part del nostre projecte pel curs que hem iniciat: Berenar de Benvinguda, la Castanyada i Festa dels Avis, Diada de Sant Jordi, Festa de la Diversitat Familiar, Festa de Fi

de Curs, participació en el Consell Escolar, Festa de l'Aigua, La Marató - Fira de Nadal, Festa de la Malavella, Festa Major...

Treballem en donar suport a les famílies en tema de conciliació, alhora que intentem oferir als infants activitats divertides, que els omplin i que promoguin un estil de vida saludable, a través de les activitats extraescolars (Robòtica, Anglès, loga, Dansa, Art, Escacs, Escoleta d'Hoquei...), el Servei Bon dia, el Servei de Cangur durant les reunions pedagògiques i el Casal de Tardes del mes de juny.

A més, cada any l'AFA i l'Equip Directiu de l'escola comentem quins materials/necessitats no estan coberts i quins podem aportar: fotocopiadora, lupa òptica, contes, diversos materials didàctics... que enriqueixen les propostes a l'escola i estimulen la mateixa curiositat per aprendre. Altrament, l'AFA i l'escola ha fet una gran aposta per la seguretat també fora de l'aula on som

pioners en seguretat viària: els infants sempre viatgen amb alçadors i autocars amb cinturons de 3 punts en totes les excursions programades.

PARTICIPA-HI!

Aquest any hem posat en marxa un grup de famílies voluntàries que participen activament en les diferents activitats i festes, donant un gran suport a l'associació i fent-la créixer.

No podem donar continuïtat al projecte sense les nostres famílies sòcies, que necessitem que segueixin creixent. Ser de l'AFA és ser escola, és fer poble!

CLUB PATINATGE ARTÍSTIC CALDES

En el moment d'escriure aquestes línies, el mes de novembre, estem ja amb la mirada posada en el Festival de Nadal que celebrarem el proper 17 de desembre.

El nostre Festival és un acte que ens agrada molt celebrar any rere any perquè ens permet, a petits i grans, fer Club. I dic fer Club perquè al CPA Caldes ens agrada pensar que el Club no només el formen els nostres nens i nenes, sinó també les seves famílies.

I amb les presses del dia a dia, moltes vegades els pares ens veiem només en petites estones aïllades que esgarrapem a les presses diàries, com ara els ràpids moments de recollir els nens quan surten d'entrenar, durant les jornades de competicions, i poca cosa més... Per això, agraïm també aquestes tardes de Festival, on tots plegats podem gaudir de l'evolució dels nostres patinadors i del preciós espectacle que cada Nadal ens ofereixen.

Ens agrada, també, aprofitar les es-

tones dels mil i un preparatius que comporta fer el Festival per conèixer millor els pares i mares nous i noves al Club, i per retrobar-nos amb els de sempre... Muntar paneres, pintar decorats, i fer un munt de tasques més sempre dóna lloc a tardes divertides i bones estones per compartir plegats.

Però, sens dubte, qui més gaudeix de fer el Festival són els nostres patinadors. I és que tenir l'oportunitat de muntar balls nous, de fer coreografies nadalenques i divertides i, sobretot, de patinar tots junts, els

encanta. Realment fa goig veure el bé que s'ho passen, nens i nenes de diferents edats, estant junts a pista i treballant en grup per aconseguir que tots, família i públic en general, gaudim d'una bona tarda de Festival.

Enguany, els beneficis de l'entrada (2 € els majors d'edat) es destinaran íntegrament a la Marató de TV3, dedicada a la Salut sexual i reproductiva. Ens agradarà molt comptar amb la vostra col·laboració i presència al Festival, hi esteu tots convidats!

CLUB PATÍ CALDES

NOVA TEMPORADA, MÉS GRANS MÉS JUNTS!

Al Club Patí Caldes ja hem tancat la temporada anterior, però no descansem, estem amb les piles ben carregades i comencem amb la temporada entrant, una temporada plena de sorpreses i noves incorporacions.

Els entrenaments dels més grans ja van començar a l'agost i els més menuts la primera setmana de setembre, així doncs vàrem començar fent una presentació d'equips juntament amb el conegut torneig David Cañon; tot un cap de setmana ple d'esport, retrobament d'amistats i com no, una molt bona estona de gresca i xerinxola.

Aquest any al torneig David Cañon vàrem incorporar la presentació de tots els equips i jugadors de la nova temporada amb un ambient ben festiu que va acabar amb una botifarrada oberta a tothom per a compartir un dia amb les famílies,

veure bons partits d'hoquei patins, conèixer les estrelles d'aquest esport que tenim al poble i un munt de sorpreses per a tots i totes.

Al Club Patí Caldes ens basem en l'aprenentatge d'un esport molt complet on es treballa no només la part física del jugador sinó també la part emocional i personal. Treballem els valors, les emocions i les aptituds necessàries per formar part d'un equip tenint en compte la individualitat de cada jugador.

Creiem que l'esport hauria de formar part de totes les persones al llarg de tota la seva vida, i per això tenim un nou projecte, instaurat a la temporada anterior, el patinatge per a adults; aquesta nova modalitat és oberta a totes les edats, sense requisits de nivell i amb la possibilitat de deixar el material necessari a tothom que vulgui venir i passar una estoneta sobre rodes i amb ganes de riure i passar-ho ve.

Una novetat que ens omple de goig

per aquesta temporada són els dos nous equips femenins, on les nostres esportistes obren lliga i ens deixaran a tots bocabadats amb les seves habilitats en l'hoquei i així potenciar l'esport femení.

Finalment, seguirem realitzant activitats lúdiques per a totes les persones del poble com ho hem fet l'any anterior (pollastrada, calçotada, fira de la terra, sortida al palau blaugrana, torneig Joan Petit nens contra el càncer, la Marató de TV3, tallers de patinatge a les escoles del poble, etc.). Esperem que tots us animeu en algun moment a participar en les nostres activitats. Podeu posar-vos en contacte amb nosaltres sempre que vulgueu mitjançant la web o al mail: clubpati@caldesdemalavella.cat

**Descobreix l'ampli ventall
d'assegurances que et
podem oferir, per la teva
tranquil·litat**

Llars

Salut família

Inversions/Estalvi

Pla de pensions

Vehicles

Viatges

Alarmes

Decessos

Maquinària agrícola

Caçadors

Empreses/Comerços

Vine a veure la nova oficina!

Carrer del Mestre Mas Ros, 2,
17455 Caldes de Malavella
Tel. 972 47 08 26 - 678 47 28 30

MAPFRE

MAPFRE

**CUINA
FORTTA**

Can Fosa, 14 (darrere el Restaurant Mas Canyet)
17459 CAMPLLONG (Girona)
T 972 461 366 | T Mòb. 609 257 232 (WHATSAPP)
www.cuinafortta.com

ASSOCIACIÓ AMICS D'EN BERNADÍ D'AIGÜES BONES

Ens estrenem a les publicacions a l'AQUAE i ens presentem breument a tota aquella població que possiblement no ens coneix. Som una associació sense ànim de lucre que **treballa per a la millora de l'espai de Can Bernadí**, al barri d'Aigües Bones, tant de la Masia amb molt valor patrimonial i històric, com de tot el seu entorn que té gran potencial.

Estimem la zona de Can Bernadí i amb aquest projecte perseguim la seva millora a través de l'**apoderament popular**, engrescant a les persones a participar de la realitat del seu entorn. Hem treballat i seguirem treballant per tal que poc a poc, però sense deteniment, pugui convertir-se en un espai ben **estimat**, de gran **utilitat** per a **tota la població de Caldes i una zona atractiva per a visitants**. Així neix Amics d'en Bernadí, un grup de persones que es troben perquè volen **transformar la realitat**

caracteritzant-nos per la **construcció de propostes**, la **participació** i la **col·laboració**.

Fruit de l'esforç i les ganes de fer coses, al llarg d'aquest primer any hem pogut fer diferents activitats. Començarem anomenant el **Procés Participatiu del Parc Infantil de Can Bernadí** que vam dinamitzar i que va tenir molt bona rebuda. Per Sant Jordi vam construir un **Punt d'Intercanvi de Llibres** ofert a l'Ajuntament per tal que fos instal·lat al voltant del parc infan-

til. **Festa Major**, hi contribuïm amb un **Capvespre Musical** en col·laboració de l'Associació de Jocs de Taula Meeple de Llagostera. Acabem l'any amb el **Nadal amb Barretina** que vam organitzar el passat dissabte 2 de desembre al matí. Un conjunt d'activitats nadalenes i algunes d'elles en benefici de la Marató de TV3.

Fins aquí aquest **primer tastet d'Amics**, agràides.

CONSTRUCCIONS

J. Barnés

☎ 626 890 087 • construccions@jbarnes.cat

www.jbarnes.cat • C/Indústria, 13 17455 Caldes de Malavella

 <i>Rústic</i>	 <i>Rehabilitació</i>	 <i>Recuperació de masies</i>	 <i>Estructures</i>
 <i>Rehabilitació de Teulades</i>	 <i>Serveis i manteniment</i>	 <i>Obra nova</i>	 <i>Paviments i jardineria</i>
 <i>Petits aranjaments</i>	 <i>Mobilitat</i>	 <i>Banyera per plat de dutxa</i>	 <i>Humitats</i>

Defuncions i naixements

PER > MARIA FONTANÉ

DEFUNCIONS

Costales Calduch, Marino	10/05/2023
Latonda Belda, Ma. Concepcion	10/5/23
Gambin Martinez, Josefa	21/05/2023
Nualart Maymi, Victoria	24/05/2023
Heredia Valls, Pilar Carmen	28/05/2023
Fischer, Jean-Pierre	04/06/2023
Rodriguez Perez, Salvador	08/06/2023
Thio De Pol, Jose	08/06/2023
Palau Lozano, Mercedes	11/06/2023
Vila Ribas, Joaquim	12/06/2023
Minguell Verges, Ana Maria	21/06/2023
Ayas Navarro, Estrella	30/06/2023
Aparicio Ruiz, Manuel	02/07/2023
De Haro Bueno, Carmen	12/07/2023
Ventallo Cotcho, Ismael	17/07/2023
Pelluch Gascons, Santi	19/07/2023
Pons Mesas, María	20/07/2023
Diez Pages, Miquel	26/07/2023
Toro Garcia, Juan	05/08/2023
Mencio Esteva, Josep	27/08/2023
Guell Masferrer, Enriqueta	07/09/2023
Miranda Vazquez, Aureliano	14/09/2023
Ruiz Benitez, Dolores	18/09/2023
Miquel Boadas, Miquel	19/09/2023
Clapes Miquel, Enric	12/10/2023
Rubio Bernal, Gabriel	17/10/2023
Diaz Benitez, Carmen	18/10/2023
Garcia Gamell, Aina	22/10/23
Bas Riera, Juan	3/11/23

NAIXEMENTS

Perez Juidias, Eyra	04/05/2023
Desplans Grassot, Blanc	05/05/2023
Longle Benavent, Dylan Flynn	09/05/2023
Benjumea Pelado, Gael	17/05/2023
Sala Lopez, Daniela	17/05/2023
Rius Calduch, Eren	25/05/2023

Roca Liebana, Neeru	29/05/2023
Barbera Puig, Bruna	31/05/2023
Vila Ródenas, Emma	05/06/2023
Abad Sala, Aura	07/06/2023
Escobar Pineda, Luciana	07/06/2023
Alvarez Marshall, Sheccid	10/06/2023
Ros Irias, Roc	10/06/2023
Castro Amharraf, Izan	21/06/2023
Espinosa Sanchez, Enzo	24/06/2023
Espinosa Sanchez, Gio	24/06/2023
Viñals Sayol, Chiara	26/06/2023
Macias Cruz, Gerard	09/07/2023
Luis Mas, Arç	12/07/2023
Morente Benitez, Nayra	19/07/2023
Anglada Robledillo, Ian	21/07/2023
Romeu Benet, Gia	27/07/2023
Carreras Montoya, Nel	29/07/2023
Hernández Figueras, Valentina	02/08/2023
Torrent Blasi, Erola	03/08/2023
Basó Jiménez, Arnau	05/08/2023
Escaño Gallego, Ilian	05/08/2023
Navarrete Mejia, Mateo	08/08/2023
Fernandez Harris, Jasper Reid	09/08/2023
Carbó Callaved, Aleix	13/08/2023
Lopez Hernandez, Sara	23/08/2023
Murray Suarez, Kai	05/09/2023
Tauleria Lopez, Leo	06/09/2023
Serrat Stefan, Nil	17/09/2023
Khatira Afia, Malak	20/09/2023
Diallo, Mariama2	8/09/2023
Jimenez Gumersindo, Valeria	14/10/2023
Satorra Pedrosa, Ingrid	14/10/2023
Derevenco, Björn Maximus	16/10/2023
Bori Costa, Inés	17/10/2023
Pizarro Hernandez, Angel	20/10/2023
Montoya Padilla, Liam Jaziel	21/10/2023
Bekkari Fernandez, Rayan	25/10/2023

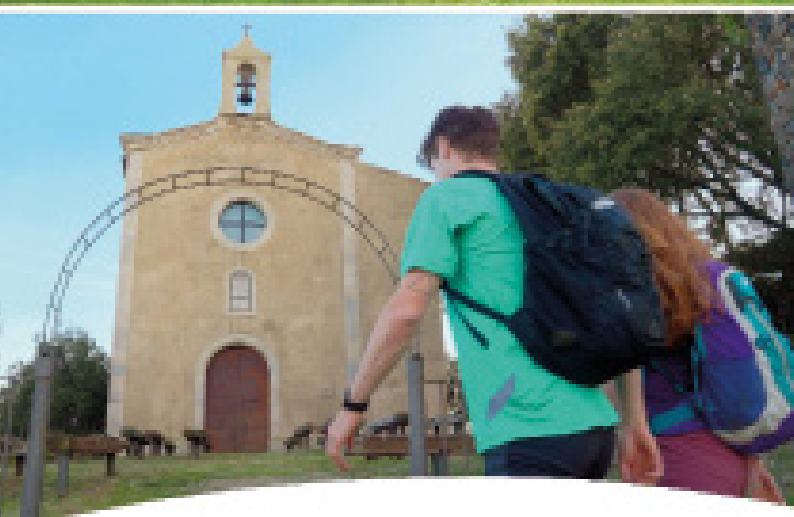
- SERVEIS -
 Tallat de cabells dona i home
 Pentinats per ocasions especials
 Ungles semipermanents
 Ungles de gel
 Depilacions de dona i d'home
 Maquillatges de núvia

Musachs ESTILISTES

- PRODUCTES -
 Perfums
 Xampús
 Productes capil·lars
 Maquillatge

Horari: dimarts a divendres, de 9 a 13 h i de 15 a 19 h. Dissabte de 9 a 15 h - C/ Major 23. 17455 Coides de Malaveilla - Tel: 655 21 90 22 - 872 21 28 05

Surt de dins

Caldes de Malavella

Quan l'aigua brolla i veïem els somriures.
 Quan la vida t'ensenya que és l'entusiasme i la tradició.
 Quan el cor et porta a endinsar-te en nous horitzons.
 Quan flueix i el cos t'ho demana.

El nostre poble t'ha ensenyat que tot el que neix de l'interior...
 has de deixar que surti.

www.visitcaldes.com

turisme@caldesdemalavella.cat - T. 972 480 103